

DOMOLJUB

ŠI E V. 32. V LJUBLJANI, DNE 12 AVGUSTA 1931 LETO 44

Cena 18 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani

Človeška krivda

Največje slo je vojna.

Toda jeli morda vojna po božji volji? Krščanski Bog je Bog ljubezni. »Ne ubijaj!« je še vedno božja zapoved. Človeštvo je vojne povzročilo, človeške strasti so jih netile in zopet jih človeštvo more odpraviti in preprečiti, če le hoče.

Krivični družabni red današnjih dni.

Koliko se piše o njem, koliko čez njega zabavlja. Stori se pa proti njemu le malo in navadno najmanj od tistih, ki proti njemu najbolj kriče. Res je, da je uzakonjen. Toda zakoni so človeško delo. Kdor jih je napravil, jih enako lahko spremeni in odpravi. In kdo drugi je kriv, če zakoni ne ustrezajo duhu krščanske ljubezni, kakor ljudje, ki so jih postavili. Zanimarjali in prezirali so božjo postavo ljubezni in pravice in so si sami spletli bič, ki jih tepe.

Brezposelnost in obubožanje.

Da tukaj ni v redu, spozna lahko vsak, tudi najbolj preprost človek, če vidi, da so stroji vendar človeku delo olajšali, in da lahko, če vzamemo le en zgled, tkalni stroj v istem času proizvajajo stokrat več kakor ročni tkalec. In tako je skoraj povsod v sodobnem načinu proizvodnje. Če torej stroji in druge take iznajdbe in odkritja v istem času lahko petdeset do stokrat več blaga proizvajajo kakor prej, bi moralo na eni strani življenjskih potrebščin biti povsod v izobilju in zemlja bi morala nuditi mnogo več ljudem prostora, na drugi strani pa bi moral človek pri kratko trajajočem delu živeti življenje brez vseh gmutnih skrbi. V resnici pa je ravno nasprotno. Iznajdbe in stroji so pač človeku vzeli delo, istočasno so mu pa prinesli negotovost v obstoj, brezposelnost, gospodarsko usuznjenje, z eno besedo mravno in gmutno obubožanje. Vsak pameten človek mora videti, da to ni v redu. Ne proizvajajo se danes zato, da bi bile krite potrebe življenja, stroji ne služijo človeštvu, ampak dobičku. In tega ni kriv Bog, ampak ljudje sami.

Podobno je tudi v verskem oziru.

Strašno trepetečje danes mnogi pred verskim preganjanjem. Vsak trenutek čakajo, odkod pridejo morilni boljševiki. Pa zopet

moramo vedeti: Bog noče morije in zločinov. — Mnogo tega katoličani sami zakrivimo, ker spimo, ker se ob pravem času ne vzdramimo. Toliko pravic, je dejal svoj čas predsednik češke republike, boste katoličani imeli, kolikor si jih boste priborili.

PO SVETU

Italija

s Tudi vse škofo bi postrelili. Tako-zvani veliki fašistični svet je nedavno izrazil svoje neizpremenljivo spoštovanje veri in duhovščini. Kako neodkritosrečno so bile mišljene ravnanja navedene izjave, dokazujejo sledeči nečuvni izbruhi časopisa »Gazetta«, uradnega glasila fašistične stranke za Sicilijo in Kalabrijo. »Gazetta« je napisala med drugimi to-le: »Mero naše slepe pokorščine naj kaže sledeče: Niti trenutek bi se ne obotavljali pomoriti tudi vse škofo, ako bi izdal tako povelje naš duce. (Mussolini). Ako ni kdo v naših vrstah teh misli, naj gre k papežu.«

s Še pred uro jih je strah. Na Bukovem pri Cerknem so pred časom dobili nove zvonove. Kakor vsi vojnoodškodninski zvonovi, imajo tudi tisti vlit na vnanji strani liktorski (fašistični) znak. Ko so torej na bukovem zvonove montirali ter obenem uredili za bitje ure, zgodilo se je, da bje kladvo za ure ravno na liktorski znak. Fašisti so župnika Petra Sorlija zatožili, da je nalašč tako napravil. Imel je velike sitnosti in preiskave, dokler ni strokovnjaška komisija ugotovila, da sploh ne bilo mogoče drugače montirati ure.

s Naprej zastava slave. Kako zelo se čuti fašizem »močnega«, priča ta dogodek: na Vipavskem nekje je imel kmet kosa, ki je krasno prepeval »Naprej zastave slave«. To je prišlo na uho goriškemu policijskemu upravniku. G. Modesti je takoj izdal odlok, da mora kmet v roku 24 ur kosa usmrtiti. Kmetu pa se je živalica smilila in jo je raje spustil v prosto naravo. Kos pa je imel smolo: Mačka ga je ulovila in snedla. Tako ima sedaj fašizem mir pred nedolžno živalico. Osvobodil se je velikega in nevarnega sovražnika.

s Celo nad »Bogoljuba« so se spravili. Zadnje Bogoljubove številke primorski naročniki niso prejeli. Prispele niso niti priporočene pošiljke. Kaj se je zgodilo s tem

So ljudje, ki ob vsakem trpljenju in o vseh neprijetnostih tega življenja govore, kot da je to božja volja, proti kateri ne moremo in ne smemo ničesar storiti. Pa ni vse tako. Bog pač dopušča nesrečo, trpljenje in bedo, kakor tudi vse krivice zametjskega življenja kot dejstva, ki so zvezana s človeškim življenjem in voljo; toda dopadenja nad njimi nima in nikakor se ne bori proti božjim ciljem in namenom, kdor se proti tem zlom bori. Največ nesreče in zla na svetu o dostikrat človeštvo samo krivo. To velja o našem osebnem dušnem in telesnem življenju, pa velja tudi o sodobnih družabnih razmerah. Poglejmo si nekatere stvari bolj od blizu!

Zunanji neenakosti med ljudmi odgovarja prav dostikrat notranja neenakost.

Razlika občutja, domišljije in značaja tvori gotovo del človeške narave; toda njihova vzgoja in razvoj je odvisna od človekove lastne pameti in volje. Razlika telesnih in duševnih nagnenij sicer stoji mnogokrat pod vplivom človeške narave, toda dejanja sama so svobodna. Res je, da prihaja sreča in nesreča človeka večkrat od podedovanih slabih lastnosti, značaja itd., toda nikjer ni zapisano, da bi morala priti, ker ima človek poleg vseh teh lastnosti tudi razum in prosto odločujočo voljo.

Večina bolezni in prezgodnje smrti

ni potrebna ne zaradi človeške narave in tudi ne zaradi božje volje. One so povečini sad človeških naprav in razvad. Povsem naravno je, da tisti, ki pametno živi, ki kroti svoje strasti in se varuje po možnosti vsega, kar bi mu utegnilo škodovati, tudi dalje živi in je tudi mnogo manj boleznim izpostavljen. Veliko število ljudi je nesrečnih zaradi bolezni. Toda če bi šli povsod stvari do dna, bi spoznali, da je velik odstotek med bolniki, ki so si bolezni nakopali povsem po lastni krivdi, bodisi zaradi pijančevanja ali kake druge podobne neukročene strasti, ali po neprevidnosti.

Velika je marsikje razdrtija in nezadovoljnost v družinskem življenju.

Toda v veliki meri je te nesreče kriv eden ali drugi izmed zakon, drugov, ali pa oba.

edinim verskim listom, ki je še prihajal na Primorsko, ni še točno znano. O zaplembi od strani fašističnih oblasti ni bil izdan nikak odlok: bržkone je vso pošiljko zavrnila fašistična cenzura.

Austrija

s 11.200 Din kazni radi ene srne. Koroški slovenski poslanec g. Ivan Starc, župnik v Hodišah pri Vrbskem jezeru, je moral plačati zaradi neke poginule srne 11.200 Din kazni. Bil je namreč obdolžen, da je njegov pes pokončal srno. Nastopilo je 18 prič. 14 prič je pričalo, da pes g. Starca ni ugonobil srne. Ugotovilo se je, da sploh ni znano, da bi bil pes že raztrgal kakšnega zajca ali srno. Priče so tudi ugotovile, kjer se je pes tedaj nahajal, ko naj bi bil ugonobil srno. Izprijan je bil torej pscv alibi. Štiri priče pa so izpovedale, da je mogel biti samo župnikov pes, ki je ugonobil srno. To je zadostovalo. Sodišče je bolj verjelo štirim pričam, ki so pričale proti slovenskemu poslancu, nego 14, ki so pričale zanj. Obsojilo je g. poslancu na 700 šilingov (ca. 5600 Din) kazni. Poslanec, svest si svoje nekrivde, je rekuriral. A uspeh privziva je bil ta, da je zdaj moral plačati zaradi poginule srne 1400 šilingov (11.200 Din) kazni. 11.200 Din kazni zaradi srne! In pri tem je več kot dvomljivo, da je obsojenec pes sploh ukončal srno! Tako se postopa s slovenskim poslancem na Koroškem. — Pred sodiščem se je že večkrat dogovilo, da se je verjelo bolj dveh osebama, kakor recimo 20 drugim! Je vse odvisno od svobodnega prevdarka sodnika.

Nemčija

s Nejasen položaj. Po neuspehih pogajanjih v Parizu, Londonu in Berlinu, sta se napotila nemška ministra Brüning in Curtius v deželo pomaranč. Gospod Mussolini ju je po italijanskem običaju sprejel na videz z velikim pompom in z lepimi in pristranimi govori in nagovori. Fašistično časopisje pa se je bahalo: »Brez Italije ne gre.« — Ko to pišemo, sta se nemška ministra že vrnila iz Rima. Zadovoljna ali nezadovoljna, to bodo povedali drugi. Ze pred rimskim romanjem je dobila Nemčija, da prepreči polom, nekaj kreditov, menda nad 70 milijard Din, največ v Ameriki. Za stalno ravnotežje potrebuje Nemčija še mnogo mnogo več. Zlato pa je za enkrat doma v Franciji, ta zahteva, kakor smo že pisali, za svojo podporo od Nemčije jamstva, ki jih pa Nemčija noče ali ne more dati. Pa bodi kakorkoli: bližnja bodočnost bo pokazala, da brez Francije ali celo proti nji, kakor morda želi g. Mussolini, ne pojde. Zato nas zadnja rimska šepetanja med italijanskimi in nemškimi državniki prav nič ne vznemirjajo.

s Za ožji stik med industrijo in delavstvom. Nemška glavna zveza industrije v Češkoslovaški se je posvetovala z zastopniki Splošne nemške blagovne zveze v Libercu in se je dosegel sporazum o predlogu, naj se ustvari med delodajalci in delojemalci ožji stiki. Delavstvu naj se pojasni potrebe in položaj industrije ter vzroki krize. O načinu, kako naj se to izvrši, se bodo pozneje posvetovali. Ze ta kratka notica kaže, da bodo v bodoče kapitalisti prisiljeni ravnati z delavstvom

nekoliko drugače, kot je bilo to doslej v navadi.

Čehoslovaška

s Nadškof Kordač in nuncij Ciriaci. Čehoslovaško svobodomiselnno časopisje živi že mesec dni medene tedne. Našlo je kost, ki jo gloda. Kaj se je zgodilo? Papeški nuncij Ciriaci in 80 letni praški nadškof dr. Kordač si v nekaterih stvareh, ki se tičejo uprave škofije in škofovih pravic, nista soglašala. Da bi se nadškof izognil nadaljnim sporom, je podal ostavko na svoje mesto in stopil v pokoj. Češko svobodomiselnno časopisje, ki je dr. Kordača še nedavno grdilo s »trdoglavim prelatom in drugimi podobnimi pritliklami, ga sedaj proslavlja kot mučenika in seveda ob enem buta ob katoliško vero; ob cerkev in papeža. Svobodomislci zahtevajo, da se nuncij Ciriaci odpokliče, dr. Kordač pa naj postane velehradski patriarh. Češkim svobodnjakom je boj za dr. Kordača in patriarhat samo pretveza za hujskanje proti katolištvu. Tudi pri naš so zasledovali in zasledujejo svobodomiselnici iste namene n. pr. kriče v prvi vrsti tisti, ki vidijo cerkev od znotraj komaj enkrat na leto, ali pa sploh nikoli.

Španija

s Se vedno vre. Španska se tudi po izidu volitev v ustavotvorno skupščino, ne more dvigati iz težkega položaja. V katerega je prišla po odhodu kralja. Med tem ko republikanska večina ne najde važnejše vloge, kakor to, da sklepa, kako bi okrenila pravice katoliške cerkve, oropala cerkev vsega premoženja in pregnala redovnike, pa odločno nastopajo posamezne pokrajine, kakor Katalonija, Galicija in druge za federativno ureditev nove španske republike. Mali kmetje so nezadovoljni, ker se vladi z agrarno reformo nič ne mudi. Pa tudi komunisti opasno dvigajo glave, čeprav se uradno zatrjuje, da take nevarnosti na Španskem ni.

Rusija

s Iz rdečega raja. V zadnjih 12 letih je mogla zapuščena mladina v Rusiji živeti edinole od tatvine, ropu in beračenja. Po sovjetski statistiki iz leta 1924 je samo na teritoriju ene nekdanje gubernije bilo izvršenih 30.000 otroških zločinov. Po isti statistiki so se morali v enem samem mestu v tem letu zagovarjati otroci od 10 in 11 let v 265 slučajih radi požigov, 236 seksualnih zločinov in radi 118 umorov. Ruska vlada je, da odpomore zlu zapuščenih otrok, izdala leta 1925 45 milj., leta 1926 43 milj., leta 1927 45 milj. in leta 1928 60 milijonov rubljev. Toda vse to so bila nezadostna sredstva zoper ogromno otroško bedo. Se danes so otročja zavetišča, kamor spravljajo zapuščene otroke, v zdravstvenem pogledu v tako strašnem položaju, da se ne da popisati. Mnogokje so slučaj, da imajo za 120 otrok po 30 postelj na razpolago. Z otroci se surovo ravna, se jih pretepava in strada. Nimajo ne zadostne obleke, ne obutve, ne perila. Razumljivo, da vsak otrok pobeogne iz takega »zavetišča«, kakor hitro se mu nudi prilika. Vse to so podatki boljševiških virov. Po »Komsomolskaja Pravda« (25. jan. 1929) obiskuje od 30 milijonov otrok, ki bi morali hoditi v

šolo, pouk dejansko le 13 milijonov. Torej za 60% šoloobveznih otrok ni ne šol, ne domov, ne učiteljev. Pa tudi, če se izvede tolikokrat obljubljena splošna šolska obveznost, bi s tem ne bilo še bistveno pomagano, ker boljševiški zakoni milijonom otrok odrekajo pravico do šolskega pouka, vsem namreč, ki izhajajo iz meščanskih družin. Zanimivo je, da je šolski proračun še danes za več kot polovico manjši, kakor pod carizmom. Propad 9 milijonov ruskih otrok spada med najstrašnejše tragedije svetovne zgodovine.

Amerika

s Razno. V Clevelandu so umrli: 61 letni Anton Frankovič iz Prekopa pri Kostanjevici, Ignac Smuk od Device Marije v Polju, Anton Šmidt iz Šmihela na Dolenjskem. — V La Salle Ill je preminul Josip Gende. — V Bridgeport O. je odšel na drugi svet Frank Slokar doma iz Celja na Štajerskem. — V Fair Oaks, Pa. je umrl Jožef Rosenbergers rodem iz Beričevega, fara Šmihel pri Novem mestu. — V Jolietu so pokopali 52 letnega Franka Kosa.

Drobne novice

Bogatini, žrtvujte za državo, je napisalo oni dan glasilo angleške delavske stranke. Najbrž brez uspeha!

8 kmetič je do smrti povozil vlak na italijanski progi Milan—Genua.

Granata se je razletela v parku tik poleg gimnazije v Gorici. Dva dijaka težko ranjena.

8 vojakov je ubila strela na francoskem vojaškem vežbališču Sisonne pri Reimsu.

Na kapi je umrl poljski prosvetni minister Czervinski.

200 hiš je pogorelo v carigranskem predmestju.

30 milijonom Kitajcev preti lakota vsled groznih poplav.

Predsednik romunske vlade Jorga je izjavil, da ga bo jeseni najbrže zamenjal kmetijski voditelj Maniu.

Radi komunističnih nemirov je zasedlo poslopje deželnega sodišča v Celovcu vojaštvo.

2 milijona Din prejema letno nemški državni predsednik Hindenburg. Cesar Viljem je dobival več kot stokrat več.

56 milijonov Din je daroval nemškemu Berlinu ameriški bogataš Rosenwald.

V višini 3400 m sta zmrznila te dni v Alpah dva hribolazca.

Okrog tri milijarde izgube bodo izkazale letošnje leto francoske železnice.

Za 460 milijonov funtov šterlingov ima francoska narodna banka zlate zaloge. Angleži samo 136 milijonov.

70.131.000 ton ima svetovna trgovska mornarica.

Eno milijardo frankov so dosegle zlate zaloge švicarske narodne banke.

538.000 avtomobilov so izdelale v prvi letošnji polovici znane Fordove tovarne.

1 milijon 765 tisoč ljudi so dale postreliti v 6 letih ruske sovjetske oblasti.

Hudi komunistični nemiri so v Španiji.

»Zena, zapri vendar vrata, da ne bo prepiha!«

»Rada, moj ljubi, a ne morem.«

»Zakaj ne?«

»Fant z mesarjevim računom že od večerni nogo vmes tišči.«

Majdica obdaruje mamico.

Mamica ima rojstni dan. Mala Majdica izprazni svoj hranilnik, ali kaj naj ji kupi, da jo iznenadi na ta dan. Ne premišlja dolgo, za prihranjeni denar kupi svoji mami Schichtov Radion, ker ve da ji napravi s tem največje veselje. Mamica jemlje za pranje vedno samo Radion, ker

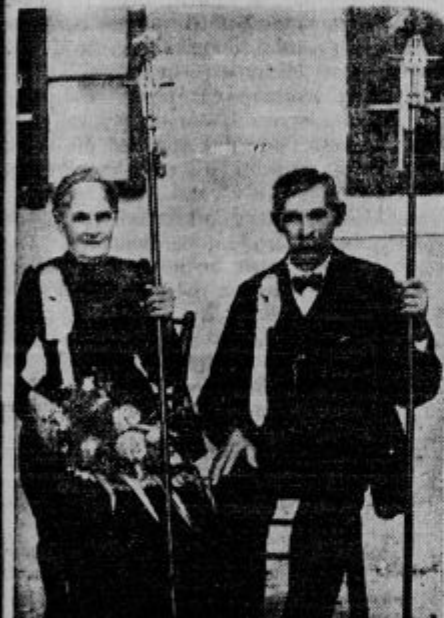

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

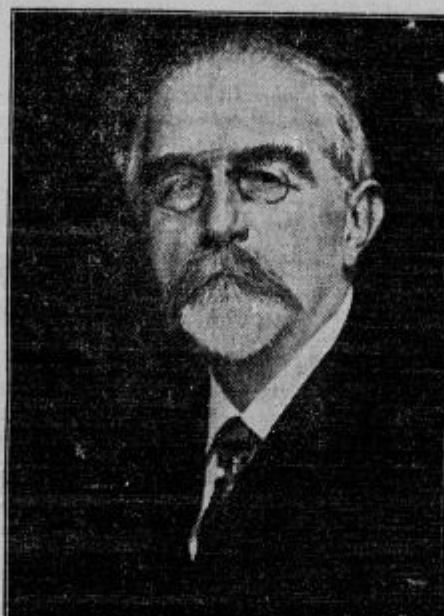

Dekan Franc Dolinar

je v nedeljo v Cerkljah pri Kranju, kjer pastiruje že 27 let, pel zlato sv. mašo. Vzor-duhovniku in pravemu prijatelju svojih faranov želimo še obilo srečnih in zdravih let.

Blaž Koler in njegova žena Neža sta 7. avgusta v Mežici slovesno praznovala svojo biserno poroko. Se na mnoga leta!

Dr. Danilo Majaron, odvetnik v Ljubljani, častni doktor naše univerze, predsednik odvetniške zbornice, pisatelj, politik, soustanovitelj ljubljanske univerze itd., je 6. avgusta umrl.

Dr. Oton Hawlina, zdravnik v Trzinu, velik dobrotnik revežev, je 5. avgusta po 11 letnem trpljenju umrl.

Pogorišče tovarniških skladišč v Rušah nad Mariborom, kjer je požar napravil 10 milijonov Din škode.

Thomas Alva Edison, slavní iznajditelj električne žarnice, mikrofona in fonografa, je smrtonesvarno obolel. Edison je star 84 let.

V vsako hišo Domoljuba!

KAJ JE NOVEGA

TABOR KATOLISKE AKCIJE NA TRŠKI GORI PRI KRŠKEM.

za može in fante leskovaške in videmske dekanije se vrši v nedeljo dne 23. avgusta t. l.

Spored:

1. Ob 10 dop. tiha sv. maša s cerkvenim govorom v cerkvi sv. Jožefa na Trški gori (govori urednik g. Košiček Josip iz Ljubljane); med sveto mašo poje moški pevski zbor iz Sv. Križa pri Kostanjevici pod vodstvom g. Torkarja Antona.

2. Zborovanje pred cerkvijo po sledečem redu:

a) Deklamacija: Evstahij Bolec: »Visoka misel duše družic« (prednaša Danijel Planinc);

b) Pozdravni nagovori;

c) Govor g. Franceta Jerebica, predsednika škofijske Kat. akcije v Mariboru;

d) Govor g. dr. Joža Basaja iz Ljubljane;

e) Zaključek: Povsod Boga (pojo vsi).

Fantje, moške!

Valcve raznih časovnih stisk se vedno silneje zaganja v posameznika, družino, družbo.

Ze so, ki kličejo z apostoli: Gospod! Omi nas, poginjam (Mat 8, 25). Pa glej! Tudi Gospod že vstaja sredi viharnega valcva. Na obzorju se čuje njegov glas: »Kaj ste maloverni in boječji?« (Mat 8, 26). »Bodite srčni, jaz sem, nikar se ne bojte!« (Marko 6, 51.) »Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede ne bodo prešle.« (Luka 21, 33.) — Tiseči so namreč, ki hrepeneče upirajo svoj pogled v Njega, ki je »pot, resnica in življenje« (Jan 8, 12) in milijoni so, ki znova sprejemajo Njegove besede v svoja srca z resnobno voljo, da po njih preobrazijo tudi druge. So to bojevnik pod praporom Katoliške akcije. Pozvani po Kristusovem namestniku sv. očetu Piju XI. — vstajajo in se zgrinjajo v čvrsto armado. Njim je Kristus vse. Oduševljeni kličejo: »Ali križ ali smrt!« Tudi naša slovenska zemlja jih poraja v vedno večjem številu. Zbirajo se po taborih Kat. akcije.

In tak tabor, moške in fante leskovaške in videmske dekanije, bo tudi za nas zgoraj omenjenega dne. Zato pa na noge vsil! Priдруžiti se v ogromnem številu junaški sili sveta, ki neupogljivo vzklika: »Kristus naš Kralj, naj živi! Ni je rešitve razen v Njem.

TABOR KAT. AKCIJE NA TOLSTEM VRHU.

V nedeljo dne 16. t. m. (sv. Roka praznik) se bo vršil na Tolstem vrhu pri Sent Jerneju, pri podružnici sv. Roka tabor Kat. akcije za zgornji del leskovaškega dekanata.

Ob 10 opravi novomeški prost K. Čerin eveto opravilo.

Po maši bo zborovanje, na katerem bo govoril g. Fr. Kremžar, urednik iz Ljubljane.

Tolsti vrh je prijazen griček, krog in krog obdan od oinogradov. Razgled je lep na vse strani. K mnogi udeležbi lepo vabljeni, posebno še moške in fantje!

CERKVENI SHOD NA KUMU.

Cerkveni shod na Kumu in Jernejevo nedeljo bomo letos obhajali 21., 22. in 23. avgusta. Pomagalo bo več g. duhovnikov, mnogo božjepotnikov bo prišlo iz Posavja in Dolenjskega. Istočasno se bo vršil na Kumu velik delavski tabor, katerega se bodo udeležili Ljubljančani, Celjani in Zagrebčani. Pri cerkveni slovesnosti bodeta sodelovali dve godbi: iz Zagreba in Zidnega mosta. Govorili bodo najboljši slovenski in hrvaški govorniki. Na predvečer bo gorel na Kumu velik kres, ki se bo videl po vsem Posavju in Dolenjskem. Vabimo vse častilce sv. Jošta in sv. Neže, da pohite dne 23. avgusta na Kum. V kratkem bo izšel življenjepis sv. Jošta, ki bo stal le 2 Din. Narcča se pri Treznosti pisarni v Celju, poštni predal 106.

KRALJEV TEDEN V LJUBLJANI.

Mestna občina ljubljanska pripravlja s sodelovanjem ljubljanskega velesejma, gledališke uprave, pevskih in glasbenih organizacij, tujskoprometno in strokovnjaki slavnostni teden v Ljubljani, ki se vrši od 29. avgusta do 8. septembra. Ogromne predpriprave so v polnem teku. Največje železniške prevozne clajšave in izredno pestra in zanimiva prireditve bo ta čas privedla v Ljubljano desetisoče tujcev iz cele države in inozemstva.

Velesejem priredi za časa »Kraljevega tedna« svojo jesensko prireditev »Ljubljana v jeseni«.

Javnost gotovo zanima spored jesenskega festivala:

5. septembra: zvečer ob 7 fanfare. Ob 8 bakliada, spreved po mestu, petje ljubljanskih zborov pred bansko upravo in pred magistratom. Sodelujejo štiri godbe.

6. septembra: ob 11 dop.: Odkritje spomenika kralju Petru I. Osvoboditelju. Ob pol 5 pop.: Predstava »Gorenjskega slavčaka« na prostem pri hotelu Tivoli. Ob 8 zv.: Monstre koncert »Sloge« in »Drave« (100 godcev na pihala). Vrtini koncerti ljubljanskih moških zborov po hotelih in restavracijah v Ljubljani.

7. septembra: ob 10 dop.: Cerkevni koncert na orgle v stolnici (St. Premr). Ob 7 zvečer: Predstava igre »Sleherneke« na Kongresnem trgu.

8. septembra: dopoldne: Promenadni koncerti »Sloge« in »Zarje«. Ob 5 pop.: Veliki koncert »Pevske zveze«. Ob pol 8 zv.: »Gorenjski slavček« na vrtu hotela Tivoli.

Prireditve, kakršne Ljubljana še ni videla, naj si nihče ne zamudi ogledati.

Od 30. avgusta do 8. septembra bo tekel tudi domač film Turistovskega kluba »Skale«: »V kraljestvu Zlatoroga«.

AMERIŠKI ROJAKI SE POSLAVLJAJO

Čas prihaja in že je tu, da se bo treba zopet ločiti od drage slovenske domovine. Kako naj se zastopniki K. S. K. Jednote poslovmio od vseh dobrih in ljubih, ki smo jih tu našli? Kako oddolžimo vsem, ki so nam bili naklonjeni in uslužni ob tem prvem oficialnem obisku naše Jednote pri milih rojakih? Nameravali smo prirediti

poslovilni banket, da bi se na njem ponovno zahvalili vsem zastopnikom oblasti in predstavnikom naroda ter svojim prijateljem in dobrotnikom za simpatije, dobrohotnost in postržnost, s katerimi so nas povsod sprejemali, pozdravljali ter na naših potih po domovini spremljali in podpirali. Toda dogodio se je med tem, da so bili na žalost neki kraji slovenske zemlje obiskani od hudih požarnih katastrof, ki so nam dale misliti, če ni primernejše, da na banketiramo, marveč za to rajši siromakom selze otiramo. In tako smo sklenili namesto nameravanega banketa dati 10.000 Din za najbolj prizadete pogorelece, in sicer 5000 Din za one v Nadlesku pri Starem trgu na Notranjskem ter 5000 Din za te v Špeharjih župnije Sinji vrh v Beli Krajini. Ta denar se bo na pristojni mesti odposlal.

Nam glavnim uradnikom K. S. K. Jednote pa zdaj ne preostane drugega, nego da se tem potom vsem še enkrat zahvalimo in tako poslovmio. Se enkrat torej: Hvala pri srčna Vam, ki ste ljubili naš prihod! Hvala oblastem, svetnim in cerkvenim; hvala društvom in organizacijam; hvala uredništvom časopisov; hvala vsem posameznikom za vse, kar ste ukrenili, storili, žrtvovali, da je bil tako veličasten naš sprejem pri Vas in tako veselo naše bivanje med Vami! Ljubzen za ljubezen in zvestoba za zvestobo. Mi Vam kličemo: Zbogom! in odhajamo — a naša ljubezen in zvestoba ostaneta pri Vas. K. S. K. Jednota ne bo nikoli pozabila vaših dragocenih uslug, rojaki, marveč bo čakala v pripravljenosti, da Vam jih kdaj vrne!

V Ljubljani, 8. avgusta 1931.
Frank Opeka, John Grim, Jos. Zalar, John Plecnik, glavni uradniki Kranj. slov. kat. Jednote.

Upravi »Domoljuba«

v Ljubljani.

Potrujem, da sem od uprave »Domoljuba« kot »Domoljubov« naročnik prejel 2000 Din (dva tisoč), ker mi je dne 16. julija 1931 pogorela hiša in gospodarsko poslopje. Obenem se najprisrčneje zahvaljujem za poslani denar.

Mlaka pri Komendi, 2. avg. 1931.

Andrej Križman s. r.

d Zlato sv. mašo je obhajal 9. avgusta dekan in župnik v Cerkljah tam pod sivim Grintovcem g. France Dolinar. Vzor duhovniku naše iskrene častitke! Bog ohrani g. jubilanta še mnogo, mnogo let!

d 75 letnico rojstva je doživel gosp. Lovro Cvahte, ugledni mariborski meščan in delavec v katoliških organizacijah. Bog ga ohrani še mnogo let!

d 70 let je dopolnil zagrebški škof dr. Dominik Premož. Velikega prijatelja katoliškega tiska Bog živi še mnogo let!

d Biserno poroko sta praznovala te dni v Mežici upokojeni rudar Blaž Koler in njegova soproga Neža. Bog ohrani oba do skrajnih mej sloveskega življenja!

d Zlato poroko sta obhajala pretekli ponedeljek v Petrovčah g. Jurko Blaž, nadučitelj v pokoju in njegova soproga gospa Tonka. Kol'kor kapljice to'ko let...!

d 50 let je dopolnil znani slovenski mladinski organizator in bivši narodni poslanec g. Franc Zebot. Bog živi!

d 75 letnico ustanovitve župnije bodo slovesno obhajali letos dne 27. septembra v Jurkloštru.

d Stoletnico smrti skladatelja Ivana pl. Zajca so praznovali 4. avgusta v Zagrebu.

d Za novega provincijala slovenske frančiškanske provincije je bil izvoljen 5. avgusta g. župnik p. dr. Gvidon Rant.

d Za okrajnega šolskega poročevalca (nadzornika) za novomeški okraj je imenovan g. Franc Zagorc, šolski upravitelj v Kostanjevici.

d Apostolski blagoslov. Presv. gosp. škof ljubljanski je prejel iz Rima na brzojavko, ki so jo tisoči vernikov poslali sv. očetu zadnjič iz Brezij, sledeči odgovor: Sv. oče vam na vaši marijanski slavnosti srčno častita, izraz vaše vdanosti radostno sprejema in vam ga vrača z apostolskim blagoslovom. — Kardinal Pacelli.

d 50 letnico samostana očetov trapištor v Rajhenburgu bodo slovesno praznovali 20. avgusta. Tekom 50 let je odšlo 69 menihov v večnost po plačilo za svoja dela. In sedanja samostanska družina šteje prav tako tudi 69 oseb. Izmed ustanoviteljev živi še samo eden častitljivi, obče znani brat Ciril Assié, ki je dolga leta požrtvovalno deloval kot samostanski oskrbnik. Izvzemli 5 Francozov in 3 Hrvati so sedaj vsi Slovenci.

d Uradne ure. Kr. banska uprava dravske banovine razglašča, da so v uradih kr. banske uprave dravske banovine ter podrejenih drž. upravnih oblastev kakor tudi državnih in banovinskih zavodov uradne ure zopet od 7.30 do 12.30 in od 18 do 18, ob sobotah pa od 7.30 do 13.30.

d Okrog 5000 romarjev iz lavantinske skofije se je peljalo skozi Ljubljano dne 4. avgusta v treh posebnih vlakih na povratku z Brezij.

d Velik fantovski tabor pri Sv. Juriju ob Ščavnici priredi Prosvetna zveza dne 23. avgusta in sicer ves ljutomerski okraj ter sosedne župnije Svetinje, Sv. Tomaž, Polensak, Sv. Lovrenc v Slov. goricah, Sv. Anton v Slov. goricah, Negova, kakor tudi za celo Prekmurje. Ob pol 10 bo cerkvena slovesnost s pridigo, po sv. maši pa fantovski tabor na prostem pred cerkvijo. Govorita zastopnika mariborske in ljubljanske Prosvetne zveze. Sledijo pozdravni govori fantov.

d Zadružno-knjigovodski tečaj v Ljubljani, ki je bil odprt 3. avgusta, obiskuje 40 slovenskih ljudskih učiteljev. Prijavilo se jih je nad 50, a niso mogli vseh sprejeti.

d Westfalskim rudarjem, ki se nahajajo v domovini, se radi neposlovanja bank v Nemčiji za mesec julij 1931 niso mogle doposlati njim pripadajoče rente. Prizadevali naj bodo tem potom obveščeni, da rente niso ustavljene ali propadle. Naš konzulat v Düsseldorfu bo skrbel, da bodo prej ko mogoče doposlane upravičencem.

Z našo umetno moštovo esenco „Mostin“

si lahko vsakdo s malimi stroški pripravi izvrstno obojino in adravo domačo pijačo. Cena 1 steklenice za 150 litrov Din 30.—, po pošti Din 35.—. Dobi se samo v drogeriji A. Kane sinova Ljubljana in drogeriji Wolfram nasl. M. Kane. Maribor, Gosposka 33.

d *Tovariši bojovníki!* Kakor že javljeno, se vrši na Brezjah v soboto 15. t. m. naš tabor. *Polovična vošnja je dovoljena za vse udeležence*, ne samo za člane in svojce, temveč tudi za druge. Pri odhodu kupite celi vozni listek in ga pustite žigosati z mokrim postajnim žigom. Te vozne karte veljajo za brezplačen povratek, zato jih ne oddajte nikomur. Potrdilo o udeležbi, ki je potrebno za brezplačni povratek, dobite na Brezjah. Tovariši, vsi na tabor na praznik 15. t. m. Osrednji odbor »Zveze bojovníkov« v Ljubljani.

d 200 otrok naših rojakov iz Nemčije in Holandske se je pripeljalo te dni v Ljubljano, da prežive vsaj nekaj tednov v domovini svojih staršev. Otroci so bili lepo sprejeti in pogoščeni. 32 jih odide v Polhov gradec, kjer bosta zanje skrbela Rdeči križ in mestna občina ljubljanska, 25 otrok prevzame kolonija Rdečega križa v Selcih. Na račun Narodne zaščite pa bo na Korčuli letovalo 28 otrok. Ostale otroke so prevzeli na počitnice sorodniki iz vse Slovenije, po večini sami kmetje.

d Kmetje, posnemajmo! V Hočah na Stajerskem so si posestniki osnovali svojo Gospodarsko zadrugo, ki bo delovala zlasti na polju prodaje mesa in vnovčevanja živine. Pogled na živinske sejme v mariborskem okrožju v poslednjem času je sila žalosten; kmetje ne morejo vnovčiti živine. Radi tega nujna samopomoč. Na sličen način se nameravajo pomagati posestniki tudi v drugih občinah mariborskega okrožja.

d Novo motorno brigado je dobilo gasilno društvo v Šmihelu pri Novem mestu. Blagoslovljena je bila dne 2. avgusta.

d Novo šolo v Radenci pri Mariboru bo blagoslovil pomožni škof dr. Ivan Tomažič v nedeljo dne 16. avgusta.

d Griža se je pojavila tu in tam po deželi. Zlasti menda razsaja v Slovenski krajini, pa tudi na Belokranjskem. Zoper grižo kot nalezljivo bolezen je najboljšo sredstvo cepljenje, kjer v hiši krvava ali njej podobna griža razsaja, naj prizadeti zahtevajo od zdravnika, da vse bolne in zdrave, male in velike cepi s cepilom proti disenteriji. Če ne koristi, škodi tudi ne. Pa zmerno živeti, prav za prav nekoliko stradati dokler črevo popolnoma ne ozdravi. Zdravstveno oblast pa prosimo, naj vendar pravočasno kaj ukrene, da ne bodo cele družine brez potrebe na griži pomirale in da se nevarna bolezen tako omeji.

d Tečaj za konzerviranje na Dr. Krekove mešč. gospodinjstvi šoli v Zg. Šiški pri Ljubljani je od 17. do 22. avgusta 1931. Začne se v ponedeljek ob dveh popoldne. Vpisnina 200 Din, oskrbnina za notranje 150 Din. Notranje prinesejo s seboj tudi dve rjuhi, brisače in prtice (servijeto).

d Plače je znižala rudarjem premogokopna družba v Zagorju. Tako bo sedaj najvišja stalna plača 38 Din, do sedaj 40, najnižja 19, prej 20 Din na 8 ur. Da s tako plačo ni mogoče živeti, je jasno vsakemu razsodnemu človeku. Ko bi delali redno vse dni v tednu, bi bilo še mogoče kako, a kaj ko praznujejo redno vsak teden po dva dni in še več. Treba je tudi vedeti, da je mnogo družin, ki štejejo po osem ali še celo več oseb, dela pa samo eden. Edino tolažilo za delavce je, da so vsaj trgovci toliko velikodušni in usmiljeni, da jim dajejo živila na kredit, ker njihove plače še

daleč ne presegajo vrednost skromnih živil, ki jih potrebujejo. — Kako strašno bedno žive, spoznaš iz njih govorjenja in upadlih bledih obrazov in ko žele, da bi mogli živeti po človeško, ter njihovemu trpljenju primerno.

d Banovinske takse za živinske listke je ukinil ban drinske banovine. Taksa je znašala 2 Din za glavo pri drobnici in 5 Din pri govedu. Znižana je tudi banovinska pristojbina na prenos lastnika živine, in sicer od 1.5 na 1%. Od tega ukrepa se pričakuje veliko olajšanje živinske kupčije, kar bo prišlo v prid živinorejcem.

d Pogoji za sprejem v srednjo kmetijsko šolo. Kmetijsko ministrstvo je predpisalo te-le pogoje za sprejem učencev na srednje kmetijske šole: Pouk traja tri leta, četrto leto po končanih šolah je posvečeno izključno samo praktični izpolnitvi, obvezni za one, ki žele stopiti v državno službo. Učenci so lahko redni ali izredni. Redni učenec prvega razreda je lahko vsakdo, kdor je izpolnil vsaj 15 let in še ni prekočil 19. leta, mlajši od 15 let, nikakor pa ne izpod 14 let, se lahko sprejme, če je telesno dobro razvit in če je z uspehom dovršil štiri razrede srednje šole ali popolno meščansko šolo ali nižjo kmetijsko šolo, se dobro obnaša in je podanik Jugoslavije, dobrega zdravja in njegova roditelja ali skrbnik pristanejo na to, da stopi v šolo. Prošnje je poslati ravnateljstvu srednje kmetijske šole najkasneje do 10. septembra. Šola ima internat. Vsi učenci morajo stanovati in se hraniti v zavodu, za kar plačajo vnaprej 400 Din na mesec. Pouk se začne 1. oktobra.

d Izid tombole gasilnega društva v Kranju je sledeči: Igralo se je na 232 amb, 118 tern, 47 kvatern, 25 činkvinov in 9 tombol. Tombole so zadeli sledeči: Prvi dobitnik: avto: Ostanek Franc, pismonoša v Kranju, ki zida na Hujah svojo hišico in ima več otrok; drugi dobitnik: oprema za spalnico: Čebulj Ivanka iz Kranja; tretji dobitnik: otroško kolo: Figar Vekoslav iz Kranja; četrti dobitnik: krupon usnja: Kosmač Ivan iz Tržiča; peti dobitnik: bela žima: Weber Joško, trgovec v Škofji Loki; šesti dobitnik: siva žima: Orehar Alojzij, hlapec, Predoslje; sedmi dobitnik: vreča moke: Grošelj Stanko iz Tržiča; osmi dobitnik: vreča moke: Krajnih Marija, Tržič; deveti dobitnik: opeka: Gornik Ivan, Ribnica. Izklicanih je bilo približno dve tretjini števk.

d Najmlajšo planinsko kočjo so otvorili dne 9. avgusta in sicer na Sv. Gori nad Littjo 849 m nad morjem. Koča ima poleg prostorne jedilnice še 5 sob za planince.

d *Ti šmentana štoklija!* Pretekli teden so se vozili s posebnimi vlaki stajerski romarji na Brezje. Z drugim vlakom, ki je prišel v Podnart nekaj čez polnoč, se je peljala tudi ženska, katero so morali v Podnartu prenesti v čakalnico III. razreda,

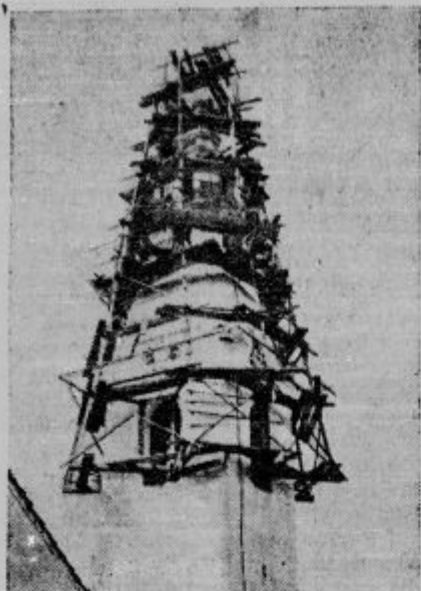
Prilporeča se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUČNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Prekrivanje zvonika farne cerkve v Trebelnem pri Mokronogu.

Bila sta dva brata dvojčka in eden izmed njih je prišel domov okajen. Vstopil se je pred ogledalo in čez nekaj časa rekel: »Ali sem to jaz, ali si ti, Stanko?«

Nebotičnik Empire State Building v New Yorku.

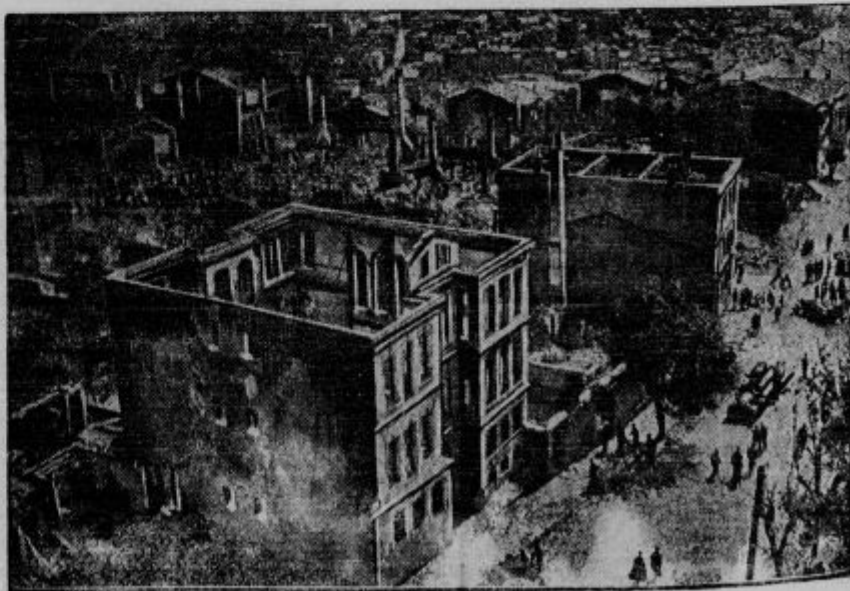
Prosvetni dom v Novem mestu.

Katoliška prosveta v dolnjski metropoli si je postavila z velikimi žrtvami krasen dom, ki bo zatočišče vseh naših organizacij in žarišče prave krščanske kulture. Prosvetni dom dne 2. avgusta slovesno izročili svojemu namenu.

Ljubljanska bolnišnica je premajhna.

Tudi za najnujnejše slučaje primanjkuje prostora. Bolniki morajo ležati na tleh.

Po požaru v Carigradu: pogorišče v predmestju Mačka. Zgorelo je 120 hiš, nad 600 družin je brez strehe.

kjer je čez nekaj minut porodila. K sreči je bila baš isti večer v postajniški hiši baba pri neki porodnici, da je takoj prihitela na pomoč. Potem so poklicali iz Kranja reševalni avtomobil, ki je porodnico in neobogljeno peljal v Ljubljano v bolnišnico.

d Skupina poljskih trgovcev pride v avgustu v Split, da nakupi grozdja in vina. To je prvič, da bodo kupili Poljaki tovrstno blago neposredno v Jugoslaviji.

d Društvo za zaščito upnikov v Belgradu bo imelo v najkrajšem času svoj občni zbor. Druge države imajo takšne organizacije že dalj časa.

d Dimnikarji se hočejo organizirati v banovinski zadrugi dimnikarjev v Ljubljani, kamor se bodo gotovo vsi vpisali in tudi članarino plačevali. Kdaj bodo vsi naši kmetje pristopili k svoji stanovski organizaciji »Kmetjski zvezi«? Ali mar takrat, ko bo že prepozno?

d Za ureditev mesnih cen se zavzema sedaj tudi »Trgovski list«, ki med drugim piše: »Ni nimamo proti temu, ako se cene mesu uredi pravično za mesarje in odjemalce.« — Ker torej celo »Trgovski list« priznava potrebo uredbe cen, je to jasn dokaz, da so bile doslej mesne cene krivične in bi tudi bržčas ostale, če bi mi ne zakričali, ali pa molčali pa zgledu — nekaterih listov.

d Monopolno pristanišče građe na Sušaku ob Brajdici. Večina gradb je že pod streho.

d Prijava zalog žganja in vina. Ministrstvo financ je izdalo odredbo, da vsi prodajalci žganja in vina, kakor tudi žganjarske in vinarske zadruge prijavijo svoje zaloge do 1. avgusta in bo istočasno izvršen pregled vseh zalog, na katere bo določen davek.

d Pridelek sliv v severni Bosni je letos za 20 odstotkov večji kot lani in tudi kakovost za toliko odstotkov boljša. Obstoja le nevarnost, da bi ob nadaljni suši slive prezgodaj odpadle.

d Asfaltno cesto hočejo zgraditi v bodočem letu med Belgradom in Vrscem.

d Naloge pravoslavnega duhovništva. Pri neki večerji, prirejeni na čast patrijarhu Varnavi v Skoplju, je na pozdrav nekoga mladega pravoslavnega svečenika obrtjal v odgovoru g. patrijarh naloge pravoslavne duhovščine. Kot piše »Pravda«, je dejal g. srbski patrijarh med drugim sledeče: Naša (pravoslavna) duhovščina se sicer mnogo žrtvuje, vendar naj ve, da se sedaj v verskem pogledu nahajamo v zelo nevarnem položaju z ozirom na delovanje ostale, posebno katoliške duhovščine. Zato vam kot patrijarh pravim: računajte s tem, ker sicer ne izostane prokletstvo nad našimi družinami in bodočimi rodovi. Tu govorim vam in preko vas vsej (pravoslavni) duhovščini in pravim: potrebni so nam pastirji, ki bodo vodili točne račune o ovcah svojega hleva.

d Prava pot, ki vodi k moči. Po podatkih osrednjega vodstva nemških kmetijskih zadrug v Jugoslaviji se je število teh dvignilo od 39 v letu 1925 na 254 v letu 1931. Število članov je zrastle od 2346 na 19.057, vloge pa so poskočile od 8.851.000 na 95.000.000 Din. Skupen promet se je dvignil od 39.000.000 na 642.000.000 Din. — Tako Nemei. Kaj pa naše zadruge? Ali zaznamujejo primeroma tudi tako velike uspehe?

d Branikova jugoslovenščina. Belgrajska tvrdka »Branik« razpošilja ponudbe s sledečim besedilom: »Ovim nam je čast izvesti Vas da naša livnica izrađuje celokupan gradjevinski okov, i to: tribove, drukere, šildove, poluolivne nusbendere mesingane i sve gradjevineke mesingane i niklene ukrase po skicama i crtežima. Roba se sva nalazi na našem lageru te smo u stanju svaku porudžbinu po najumerenijim cenama liferovati. Pred nastupajuće gradjevineke radove mi Vas molimo da zatražite naše cene i uslove itd.« Pa se že jezimo, če imenujejo Italijani tak jezik — barbarski! Rajnega Levstika manjka. Ta bi vam že dal »drukere«.

d Po deset kmetovalcev iz vsake banovine pojde po sklepu čehoslovaškega kmetijskega ministrstva iz Jugoslavije na enoletni praktični tečaj v Čehoslovaško.

d 55.000 vagonov pšenice bomo lahko izvozili letošnje leto. Bog daj, da bi se našel kupec!

d Agrarna reforma ni vseč Jugoslovanskemu šumarskemu združenju. V svoji spomenici na banko upravo se zavzema za ohranitev velegozda. Najmanj pa so za to, da bi zadruge kaj dobile, kar je precej kapitalistično pojmovanje, ki ne bo držalo.

d Kje se začenja moderno mlekarstvo? Prijatelj nam piše: Vse hvale je vredno, da se tudi med Slovenci širi moderno mlekarstvo v prilog čistoče, zdravja in trpežnosti mleka. Tu pa nastane vprašanje, kje prav za prav se pričinja moderno mlekarstvo. V hlevu ali moderni mlekarni? Kot skušen mlekar vem, da stroj preparira to, kar vase dobi, nikdar pa še tako moderniziran stroj ne nadomesti v mleku dobrih snovi. Moderni stroji mleko preparirajo tako, kakršno je, oziroma kakršnega smo sprejeli od producentov mleka. Zato je predvsem potrebno, da dobi stroj zdravo mleko. Moja 30 letna skušnja me uči, da obstoji prvi predpogoj zdravega mleka v zdravi klaji, drugi v zdravi kravi, tretji v zdravem, zračnem, snažnem in primerno toplen hlevu (12—18 stopinj Celzija). Nadalje je nujno potrebna splošna snaga pri osebah, ki imajo pri mleku opravka, od molže do prve točke stroja. Snaga se tudi zahteva od posode, po kateri se mleko pretaka. Kmet naj ne segreva mleka. Le tako bo prišlo v mlekarno zdravo mleko.

d Kdo pojde z avtoplanom? Ker zračna prometna proga Zagreb—Sušak—Split ni prinesla onih uspehov, ki so bili pričakovani, se je odprla te dni nova zračna proga Zagreb—Split, ki bo trajala 75 minut. Prav tako se vzdrževala proga Zagreb—Sušak. Pri tej priliki so določene nove cene in sicer: Zagreb—Sušak 250 Din, Zagreb—Split 400 Din, Zagreb—Belgrad 440 dinarjev, Zagreb—Gradec 320 Din, Zagreb—Dunaj 600 Din, Belgrad—Sarajevo 400 dinarjev, Sarajevo—Podgorica 400 Din, Belgrad—Podgorica 700 Din, Belgrad—Split 700 Din, Belgrad—Skoplje 350 Din, Skoplje—Solun 225 Din.

d Velike vodne zgradbe v Srbiji. Kot poroča »Trgovski list« v št. 87 so pred kratkim pričeli z deli za zgradbo velike zajezone kotline v ožini Jošančke Reke, ki naj zalaga Kragujevac z vodo. Po obsežnosti bo ta kotlina največje tovrstno delo na vsem Balkanu. Jez bo 32 m visok in 162 m dolg,

kotlina 1500 m dolga, 250 m široka in 26 m globoka. Ob obrežju bodo nasadili do 40 m širok gozdni pas. Stavbo bodo gradili dve leti in je že sedaj zaposlenih več sto delavcev; stroški so proračunjeni s 40 milijoni dinarjev.

d Dehela teča je padala 3. avgusta popoldne v Zagrebu.

d Veliko gospodarsko poslopje je zgorelo veleposestniku Janezu Tušcu v Hojni vasi. Škode 100.000 Din. Udarila je strela.

d Pažar je upepelil hišo kovača Stefana Kobala na Jančevih gori pri Mariboru.

d Štirim posetnikom je pogorelo celotno premoženje sedmih gospodarskih poslopij in sicer v Jelenji vasi v Poljanski dolini ob Kolpi.

d Cirkularna žaga je odrezala štiri prste g. Mušiču, šolskemu upravitelju v Hočah.

d Pod tovarni vlak je prišla. Na progi Slovenska Bistrica—Slovenska Bistrica mesto je v bližini Starega loga prišla 50 letna posestnica Marija Pisanec pod tovarni vlak. Uboga žena je na licu mesta popolnoma razmesarjena obležala mrtva. Njeno truplo so prepeljali na farno pokopališče v Spodnji Poljskavi.

d Zadnje kolo je šlo preko trebuha. V nedeljo dne 2. avgusta sta prinesli v Novo mesto maline 37 letna kočarica Marija Matko in njena hčerka Marija iz Gaberja. Ko sta maline prodali, sta se podali domov. Dohitel ju je trgovec Travizan iz Novega mesta in ju na prošnjo sprejel na voz. V Brusnicah pa je hčerka padla z voza tako nerodno, da ji je šlo zadnje kolo preko trebuha. Posestnik Jože Deželan jo je takoj prepeljal v bolnišnico, kjer je 3. avgusta umrla.

d Motocikel je zavozil v kamniški vlak pri postajališču Ježica. Na kolesu sta se vozila dva brata Ivan in Valentin Jošt, sina veleposetnika iz Gotovelj pri Žalcu. Valentin je ostal nepoškodovan, dočim je Ivan podlegel hudim poškodbam. Kdo vendar ovira, da se na nesrečnem prehodu ne napravi nujno potrebna zatvornica!

d Avto je do smrti povozil 14 letnega dijaka Ladota Ambrožiča iz Ljubljane na Gorenjskem.

d Ker ni mogla več obvladati kolesne zavore. Šestnajstletna Marica Korbes, hčerka posestnika in lesnega trgovca iz Veljke pri Dravogradu, ki se je učila šiviljske obrti, se je med opoldanskim odmorom vozila po precej strmi cesti s trga proti dravskemu mostu. Nesreča je hotela, da Marica v vedno hujšem diru in svoji prestrašenosti ni več znala obvladati kolesne zavore. V največji brzini se je na ovinku zaletela v vogel novozgrajene hiše trgovca Juharta. Z nogami je butnila v kletno okno, z glavo pa ob zid s tako silo, da je nezavestna obležala. Prenesli so jo takoj k bližnjemu zdravniku g. dr. Eratu, pa je nesrečna deklica medtem že izdihnila. Zlomila si je hrbtenico in razbila lobanjo.

d Pri podiranju se je zvrnilo drevo na 59 letnega delavca Franca Ločnikarja iz Vitanja. Ločnikar je v celjski bolnišnici podlegel ranam.

d Kap je zadela Marijo Drobne iz Dobrave pri Konjicah.

d Čreva so izstopila. 15 letni Zver Jožef iz Nedelice v Slov. krajini je bil na mlatilnici. Razvezoval je snopje in ga je izro-

Sarojini Naidu, voditeljica indijskega ženskega gibanja in pristašinja Mahatme Gandhija, ki bo spremljala Gandhija na londonsko konferenco.

...nje iz Vodic, ki so šli 17. julija na nabor in bili vsi potrjeni.

Kopalna banja iz šotornine, ki se da v malo minutah postaviti na vsakem vrtu. Banja je seveda ameriška iznajdba.

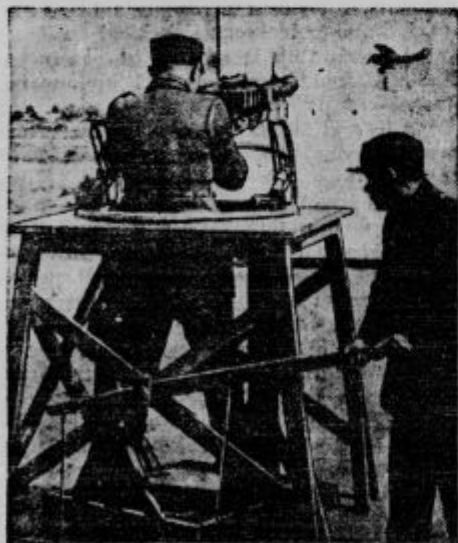

† Stanko Bokal, ki ga je mladega in živahnega v 21. letu Bog poklical k sebi.

Ameriški milijonar Rodenwald, ki je podaril mestu Berlin en milijon dolarjev za zgradbo otroške zobne klinike.

Kmetje, oklenite se Kmet. zvezel

Šolanje francoskih bojnih letalcev. Bodoči letalec stoji v stojalu, ki posnema gibanje letalega letala, in strelja iz strojnice na sovražno letalo. Zadetki se avtomatično zaznamujejo.

Skala razbila lokomotivo. Na železniški progi Albula med krajema Chur in Ober Engadin se uirgala veličanska skala, ki je popolnoma razbila lokomotivo vlaka, ki je slučajno vozil mimo, ter jo vrgla 400 m globoko. Strojevodja je bil ubit, drugi železniški uslužbenci in potniki so pa ostali nepoškodovani.

Poravnajte naročnino!

tal onemu, ki ga je dajal v mlatilnico. Delo ni bilo niti težko niti nevarno. Nesreča pa ni mirovala. Fant se je približal odprtini in je hipoma začutil, da mu neka sila vleče levo nogo v mlatilnico. Preden je mogel nogo rešiti, je med zobniki zahreščalo in fant je zakričal, da so vsi odreveneli od groze. Naslednji trenutek je stroj obstal. Vse je hitelo na kraj nesreče. Navzočim se je nudil grozen prizor. Fant je bil ves oblit s krvjo. V stroju je ostala leva noga in spodnji del trebuha, tako da so čreva izstopila. Vsaka pomoč je bila zastonj. Revež je med strašnimi bolečinami kmalu izdihnil.

d V Savi v Stožicah je utonil 11 letni Presetnik Ignacij.

d Grenka pesem. Na Bledu je umrl učitelj g. Viktor Dacar. — V Črni vasi pri Ljubljani je dokončal zemeljsko bivanje 79 letni Franc Meze. — Na Glincah pri Ljubljani je umrl 86 letni g. Martin Jenko. — V Gotovljah je odšel na drugi svet g. Ivan Jošt. — V Loku pri Zidanem mostu je odšla po večno plačilo Minka Jenčič, roj. Aljaž, soproga trgovca in gostilničarja. — V Ljubljani je preminula 92 letna Marija Lotrič, vdova po cestarju. — V Trzinu je zaspal v Gospodu zdravnik g. dr. Oton Hawlina. — Pri kopanju peska se je smrtno ponesrečil 22 letni Ferdinand Kurent v Trzinu. — V Ljubljani je umrl postrežek g. Alojzij Tomažin. — V Dovjem je preminul v starosti 79 let, bivši župan, posestnik in trgovec g. Jurij Pezdarnik. — Na Konjskem pri Vojniku je odšla po večno plačilo 70 letna posestnica Terezija Stagoj. — V Dragatušu je umrl tamonjši nadučitelj g. Ferdinand Podržaj in dva njegova otroka. — Na Bledu je preminul znani ljubljanski odvetnik g. dr. Danilo Majaron. Za slovensko vseučilišče ima pokojnik velike zasluge. — V Ljubljani je umrl g. Jože Svobljak, posestnik. — V Zgornji Šiški je preminul posestnikov sin Joško Bahar. — V Ljubljani so pokopali g. Frančiško Zabred, roj. Ličan iz znane ilirsko-bistriške rodbine. — V Celju so položili v grob g. Aleksandra Loibnerja, rudarskega obratovodja v pokopu. — V Laškem je preminul inž. g. Adolf Widra, bivši rudniški ravnatelj. — V Bršljini pri Novem mestu je umrl g. Avgust Šivic, železniški strojevodja in odločen katoličan. — V Ljubljani je odšel na drugi svet Lovro Gaberšek. — V Mostah je preminul dijak Albin Kante. Pokojnim večni mir! Preostale tolaži Bog!

d Čoln s petimi italijanskimi visokoleteci so zaplenile jugoslovanske oblasti. Gre za tihotapstvo tobaka, zato so Italijanke posadili v zapor.

d Sovražniki naše države so še vedno na delu, da na katerikoli način škodujejo Jugoslaviji. Ze večkrat smo čitali o napadih na železniške proge in še o drugih zločinih. Te dni se je razletel peklenški stroj, ko je vozil brzovlak iz Münchena preko Jesenice proti Belgradu in sicer je nastala eksplozija ob vходу na postajo Zemun—Novigrad. Otrok profesorja Brunetija, ki se je vozil v dotičnem vozu, je bil ubit, člani iste rodbine pa več ali manj ranjeni. Zelo težke poškodbe je dobila profesorjeva soproga, ki je ranam, ko to pišemo — že podlegla. Ker dosedanj varnostni ukrepi niso zadoščali, da bi se preprečili taki primeri, in da se posledje popolnoma izključi

možnost sličnih dogodkov, in ker je preiskava dognala, da se dogajajo samo v vagonih, ki pridejo v našo državo iz inozemstva, navzlic vsem drugim ukrepom, ki so jih oblasti odredile, da zagotove varnost prometa na železnicah, je prometno ministrstvo odredilo, da se morajo direktni vagoni iz inozemstva zadržati na obmejnih postajah in da se sme promet skozi našo državo vršiti samo z našimi vagoni, da se tako tudi v tem pogledu zajamči varnost potovanja. Ko so te dni v smislu ministrske odredbe odklopili na obmejni postaji Jesenice dva iz Avstrije došla vagona in ju zavlekli na poseben prostor, je nastala na vagonih eksplozija in sicer ravno v času, ko bi bila vozila, ako bi ju ne bili odklopili, mimo Zagreba. S tem je podan dokaz, da se pripravljajo napadi na naš železniški promet v inozemstvu. Naša državna uprava je odredila po zadnjem napadu vse potrebno za varnost prometa in tudi Avstrija je uvedla preiskavo. Mednarodna komisija pa bo dognala, kdo odgovarja za grde zločine.

d Prosila je zanj. Ne razglušamo običajno takihle dogodkov, to pot pa vendar izjema. Preteklo soboto zvečer se je pripetil v Hrušici pri Ljubljani prav gnusen in ogaben zločin. Med tiste najbolj uboge in omilovanja vredne žene, ki jih je toliko svetlu in ki nimajo drugega v življenju, kakor gošo trpljenje, spada tudi 37 letna žena nekega zidarja v Hrušici pri Ljubljani. Mož popiva, zmerja ženo, jo pretepa in muči. Imata pet nedolžnih otročičev, katerih najmlajši je prišel šele pred 6 tedni na svet. Mož se je »prigunel« v soboto okoli 7 domov, že povsem pijan. Rezko je zahteval od žene večerjo. Nedolžna ženina beseda mu je dala povod za prepir. Nato je umolknil, pograbil kuhinjski nož in šel brez besede proti ženi ter jo mirno in z vsjo silo zabodel v spodnji del telesa. Žena se je zgrudila vsa okrvavljena na tla. Otroci in navzoči ded so poklicali ljudi, ki so nudili nesrečni ženi prvo pomoč. Kuhinja je bila vsa okrvavljena, tako je ranjena krvavela. Prišli so tudi orožniki, ki so brezvestnega moža uklenili in ga odvedli na orožniško postajo, po ženo pa je prišel iz Ljubljane reševalni avto, ki jo je prepelel v bolnišnico. Rana je huda in se bo morala nesrečnica dolgo zdraviti, vendar pa k sreči ni nevarna. Mož so pozneje orožniki izpustili, ker ni nihče doma, ki bi skrbel za uboge otročiče. Tudi je zanj prosila žena...

d Hudo zaprtje, katar debelega črevesa, napenjanje, motenja v želodcu, odvajanje krvi, lenivost jeter, zlato žilo, bolečine v kolku, od strani naravna »Franz-Josef« grenčica — zjutraj in zvečer majhen kozarec. Zdravniki strokovnjaki izpričujejo, da »Franz-Josef« voda učinkuje brez bolečin celo pri dražljivosti črevesa. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specijalnih trgovinah.

n Podružnica Slov. plan. društva Bohinj naznanja, da se vrši I. občni zbor dne 16. avgusta t. l. ob 16 v restavraciji g. Resmana ob Boh. jezuru. — K obilni udeležbi prijazno vabi vse člane in interese, ki se želijo pristopiti podružnici.

n Kratina. Cerkevno opravilo sv. Roka na Krtni se vrši v nedeljo 16. avgusta. Služba božja bo ob 8. in 10. Bliznji in daljni častilci sv. Roka vabljeni!

n Prostovoljno gasilno društvo Sinkovturn priredi dne 16. avgusta pri Habetu tombolo z lepimi dobitki. Začetek ob 8 popoldne. Glavni dobiček je lepa nova kredenca, dalje srebrna ura, ovca itd. Prosimo za obilno udeležbo! — Odbor.

Pravni nasveti

Napeljava vodovoda čez sosedov svet. F. O. Lj. Ali se sme napeljati vodovod po zasebni poti čez sosedov svet, po kateri ste nosili vodo že nad 60 let. — Ne. Napeljava vodovoda po zasebni poti, ki po njej vodo nosite, bi pomenila razširjenje služnostne pravice, ki jo imate na tej poti. Postava pa ne dopušča razširjevanja služnosti, ampak pravi, da se morajo utesnjevati, kolikor to dopušča njihova navada. Izposlujte si od sosedov dovoljenje za napeljavo vodovoda po njegovem svetu.

Menjava dolžnikov in poroki. J. M. K. Vi in sosed sta bila bratu za poroka. Brat je posestvo prodal in je kupec prevzel tudi dolg. Kupcu pa ne marate biti za poroka. Drugih porokov pa kupec ne dobi, ker je preveč zadolžen. Posojilnica pa trdi, da sta še vi in sosed poroka. Ali je to res? V vašem slučaju je prišlo do menjave dolžnikov. Za tak slučaj postava določa, da poroki jamčijo le tedaj dalje, ako so pristali na menjavo dolžnika. Če ste s sosedom pristali na to, da kupec prevzame bratov dolg, še vedno zanj jamčite in ne morete od poročstva odstopiti.

Koliko sme računati zdravnik? I. Z. B. K porodnici ste poklicali zdravnika, ki je prišel iz bližnjega, 3 km oddaljenega kraja. Zamudil se je eno uro in vam računal 1000 Din, kar se vam zdi preveč. Koliko bi bil smel računati. — Zdravniška tarifa določa, da sme zdravnik manj premožnim strankam t. j. onim, ki ne plačujejo nad 1000 Din neposrednega davka in državnim, banovinskim in samoupravnim uslužbencem računati za prisotnost pri porodu 60 Din; za pomoč pri porodu z operativnim postopkom pa 200 do 400 dinarjev. Če gre zdravnik iz kraja nad 2 km k bolniku in stranka ni dala voza na razpologo, računani kilometrine, kakršna pripada banovinskim nameščencem t. j. po 6 Din za 1 km in odškodnino za izgubo časa po 25 Din od ure. Če pa stranka preskrbi voz, odpade kilometrina. Kolikor je voznja po železnici mogoča, pripada zdravniku vozovnica drugega razreda ter 25 Din od ure za izgubo časa. Za premožnejše bolnike, se sme gori navedena tarifa povišati za največ 50%. Spore rešuje sresko načelnstvo.

Službena pogodba. Z. Z. T. Ali more gospodar zahtevati, da posel izpolnjuje pismeno pogodbo, ki jo je napravil z gospodarjem? — Obe stranki veže pogodba in je jasno, da more tudi gospodar zahtevati od posla izpolnjevanje pogodbe, če ne gre drugače tudi s tožbo.

Dolžnosti gospodarja v slučaju obolenja posla. Z. Z. T. Vprašate, koliko časa mora gospodar skrbeti za posla, ki v službi oboli in če mora plačati tudi zdravnika in zdravila. Ali mora bolnik predpisano dobo ostati pri gospodarju? — Postava določa, da mora službojalec dajati poslu v slučaju bolezni, ki ni bila povzročena ne namenoma, ne z veliko nemarnostjo, potrebno oskrbo in zdravniško zdravljenje in potrebna zdravila do štirinajst dni, ako je službeno razmerje trajalo že štirinajst dni in do štirih tednov, ako je trajalo že pol leta. Oskrbo in zdravljenje je mogoče nuditi tudi s sprejemom v bolnišnico ali z gospodarjevimi pristankom pri drugih ljudeh. Ako je glede na naravo bolezni potrebno, sme posel zahtevati negovanje v bolnišnici. Če pa je službovanje sklenjeno le za dobo začasne potrebe (na pr. za časa žetve, košnje in podobno) in še ni trajalo en mesec, tedaj gospodarja ne zadenje gornje obveznosti. Gospodar pa sme izdatke v gotovini za zdravljenje in nabavo potrebnih zdravil, kakor stroške za negovanje v bolnišnici ali pri drugih ljudeh računati na poslove denarne prejemke, ki mu pripadajo za časa obolenja.

Invalidski zakon. K. A. Z. Invalidski zakon je bil objavljen v št. 81. »Uradnega lista«, dne 5. avgusta 1929. »Uradni liste lahko vpogledate pri vsakem županstvu. Glede ostalih informacij se pa obrnite na »Združenje vojnih invalidov« v Ljubljani.

Oprostitve od varuštva. J. M. K. Vprašujete, če vas sodišče lahko prisili, da prevzamete varuštvo. — Če nimate zakonitega razloga za oprostitve od varuštva, je vaša dolžnost, da ga sprejmete. Oproščeni ste lahko, če ste 60 let stari, če morate skrbeti za pet otrok ali vnukov, če imate že eno težko ali tri manjša varuštva in če bi le težko in z znatnimi stroški mogli opravljati to službo, vsled velike oddaljenosti varstvenega sodišča.

Katastralna mapa ni edino merodajna za lastništvo. F. L. V. Kupili ste parcelo in vam je

PO DOMOVINI

Naši jubilarje.

(Brezica nad Škofjo Loko.)

prodajalec zatrjeval, da meri toliko, kolikor je navedeno v zemljiški knjigi. To mero ste vpisali tudi v kupno pogodbo. Ko ste pa v naravi izmerili parcelo, ste pa ugotovili, da je skoro za polovico manjša, kakor je navedena v zemljiški knjigi. Možno je, da so se tekoni let sosedje polastili posameznih delov parcele in jo tako zmanjšali. Ali je lahko mogoče, da bi državní geometer uredil meje po prvotnem obsegu in tako, kakor je to navedeno v mapi? — Če so sosedje dele parcele, ki ste jo vi kupili, uživali nemoteno 50 let, so iste priposestevovali in jih jim ne boste mogli več odvzeti. Le če v tem slučaju tudi sosedje soglašajo, se morete dogovoriti, da vam geometer določi mejo po mapi. Sami pa tega ne boste mogli urediti. Če ale parcelo kupili po meri in jo tudi po meri plačali, vam prodajalec jamči, da res toliko meri, kakor ste se dogovorili. V tem slučaju lahko zahtevate vrnitev preveč plačane kupnine.

J. K. Glede toplje se posvetujte z domačim zdravnikom, ker niso vse topljice zdravilne za vse bolnike.

Neenake dote. K. K. L. Oče je izročil poslastico, cenilci ga sam na 20.000 Din, svojemu četrtemu sinu. Ostalim sedmerim otrokom pa je zgovoril dote po 1250 in 1750 Din ter neporočnim še polhištro. Ker pa je za Vašem mnenju poslastico vredno 80.000 Din, vprašate, kako bi mogli doseči, da bi oče vpoštevajoč pravo vrednost poslastice, dal vsem otrokom enake dote. — Dokler oče živi, lahko povsem svobodno razpolaga s svojim premoženjem. Sme sam določiti prevzemnika za poslastico ter sam določiti višino dote ostalim otrokom. Le če Vi smatrate, da to, kar ste prejeli od očeta, ne dosega višine nujnega deleža z ozirom na pravo vrednost poslastice, potem predlagate na svoje stroške sodno cenitev izročene poslastice. Po očetovi smrti boste smeli z ozirom na to cenitev zahtevati od brata-prevzemnika dopolnilo nujnega deleža. Pri cenitvi poslastice se bodo seveda očetov prevzilek, zgovorjene dote v denarju ter oprava za neporočene otroke morale odšteti od cenilne vrednosti in služiti še čista vrednost izročene poslastice za pre-računjenje nujnega deleža.

Popravilo vodovoda. J. L. N. Pred vojno je bil zgrajen vodovod. Sedaj ste se domenili, da ga popravite. Pri tem popravilju pa sta dva posestnika samovoljno spremenila v škodo ostalim upravičencem, dolžino in lego nekih odločnic in dotoknih ceví. Vprašate, kako bi se rešili ta spor. — Ugotoviti morate, kdo je lastnik vodovoda. Ali je občinski, ali pa ga je postavila skupina posestnikov. Če je občinski, potem mora občina tožiti dotična dva posestnika, ki sta izvršila samovoljne izpremembe pri napeljavah, da vpostavijo celotno napeljavno v prejšnje stanje. — Če pa je vodovod postavila skupina posestnikov, je vodovod nerazdeljena skupna last teh posestnikov. Poset in uprava skupne stvari gre vsem solastnikom skupaj. V starih, ki se kažejo zgolj redne uprave in rabe, odloča večina glasov, ki štejejo ne po osebah, marveč po razmerju deležev. Pri važnih spremembah smejo preglaševani zahtevati varnost za bodočo škodo in če se ta odreče, izstop iz skupine. Pri enakem številu glasov odloča žreb. — Če torej večina solastnikov ni odobrila samovoljne spremembe, sme dotična dva posestnika tožiti na vpostavitve vodovoda v prejšnje stanje.

Šentvitskim dijakom

— Na školijski klasični gimnaziji v Št. Vidu nad Ljubljano bodo popravni in razredni izpiti 24. in 25. t. m. Učenci, ki imajo te izpite, naj pridejo v zavod 23. avg. zvečer ali najkasneje 24. avg. do 8 jutraj. Nizji tečajni izpit se bo vršil od 26. do 31. t. m., višji tečajni izpit pa od 26. do 29. t. m. Sprejemni izpit za vpis v 1. razred bo 26. in 29. t. m. Ta izpit bodo učenci delali iz slovenščine pismeno in ustno, iz matematike ustno. Iz slovenščine se bo zahtevalo, da učenec zna: 1. gladko in pravilno pisati po narekovanju, 2. lepo, točno in razumljivo štiliti, 3. prečitano čtivo lepo obnoviti, 4. da pokaže točno poznavanje besednih vrst (besedna analiza), 5. da zna v prostem stavku poiskati osebek (subjekt) in povedek (predikat) in 6. da zna na pamet kako pesem, v prvi vrsti narodno. Iz matematike pa: 1. pisanje celih števil do 1.000.000, 2. štirje osnovni računi s celimi števili v praktičnih nalogah, 3. metrike mere in denarne enote, 4. povsem zanesljiva posštevanja do 10, 5. štirje osnovni računi z večimenskimi števili. Učenci, ki bodo napravili sprejemni izpit vsaj z dobrim uspehom, se bodo vpisali

Te dni obhaja 50 letnico rojstva zglejeda kršč. mati Ana Klobovc. Bila je vedno vzorna žena in dobra vzgojiteljica otrok. V borni kmečki hiši je vzredila sedem otrok in jih dobro vzgojila. Delala je od ranega jutra do poznega večera. Minulo je že 30 let odkar se je poročila. Koliko je jubilarinja prešla v vojnem času ve le Bog. Ob njenem jubileju ji vsi iskreno čestitamo in ji želimo, da bi jo Bog obranil še na mnoga leta. — V isti vasi obhaja 50 letnico rojstva veleaznažni mož Janez Kožuh. Iskreno čestitamo!

Društvena proslava.

(Škofja Loka.)

Velike slovesnosti pripravljamo v Loku za 22. in 23. avgust, ko bomo praznovali 35 letnico blagoslovitve in razvitja našega društvenega prapora. Razvit in blagoslovljen je bil naš prapor 23. avgusta 1896 kot prapor tedanjega rokodelskega društva, iz katerega se je razvilo naše Kat. prosvetno društvo. Vse naša proslava naj velja 35 letnemu delu društva, čigar simbol je prapor, zraven pa zlasti tudi temu, da jasno in odločno poudarimo katoliška načela, ki jih naše prosvetno društvo zastopajo. Zato hočemo val do zadnjega, ki je in hoče biti katoličan, priti na to društveno proslavo. Ali naj se pred ljudmi sramujemo priznati Boga in vero, ki nam jo je dal po svoji Cerkvi? Nikakor ne! Odločno bomo povedali: Zvesti smo Bogu, zvesti Cerkvi, zvesti duhovnikom, ki nas uče vere, zvesti domovini in kralju, čigar 10 letnico vlade hočemo hkrati obhajati. Zato pa pridite 23. avgusta vask v Loko in privedite s seboj vsakogar, ki hoče biti katoličan. — Natoučen sporod vse slavnosti še objavimo.

Društvene vesti.

(Dev. Marija v Polju.)

Naše »Prosvetno društvo« obhaja prihodnjo nedeljo 13. avgusta 20 letnico obstoja godbe na pihala. Na predvečer proslave ob pol 8 koncertira godba na trgu pred cerkvijo. V nedeljo je ob 10 sv. maši, pri kateri sodeluje godba. Po popoldanskem cerkvenem opravilu ob 16 veselic s koncertom godbe, peljem lid. na vrtu »Ljudskega doma« pri Dev. Mar. v Polju. Godba Prosvetnega društva, znana pod imenom »Poljska godba«, je v teku dolgih let sodelovala na raznih javnih ter društvenih prireditvah. Sedaj je številno spopolnjena ter si je nabavila nove instrumente. Čisti dobček prireditve je namenjen v pokritje teh. — Tukajšnje Prosvetno društvo pa se po svojih zastopnikih udeležilo tudi slavnosti v Grobljah. Organizirano papirniško delavstvo pa bo številneje prisotnovala na socialnih predavanjih v Grobljah.

Prosvetni in socialni dnevi.

(Groblje pri Domžalah.)

15. in 16. avgusta obhaja Prosvetna zveza skupaj s prosvetnim društvom v Grobljah slavje blagoslovljenja novega društvenega doma, z njim pa je zvezan socialni dan. Po obširnih predpripravih sodimo, da bo te dni v Grobljah zbrano tisoče ljudi, ki bo prihitelo z vseh strani. V petek zvečer bo mogoča razsvetljava doma in bakljada z godbo po vasi ter podoknica kumici. V soboto 15. avgusta ob pol 8 fantovsko zborovanje, na katerem bosta govorila dr. Stanko Žitko in prof. dr. Karel Capuder. Zlasti vabimo tiste iz kumic in moralne dekanije, da se tega zborovanja udeležijo v čim večjem številu. Takoj po zborovanju fantov sledi slavnostni sprevid po vasi. Ta sprevid bo posebno pester zaradi narodnih noš. Po končanem sprevidu opravi škof ljubljanski g. dr. Gregorij Rožman sv. mašo na prostem pred domom, po končanem cerkvenem opravilu pa blagoslovi naš novi društveni dom. Nato govori g. odvetnik dr. Marko Natlačen

v 1. razred. V razrede 2.—8. se učenci lahko prijavi pismeno do vključno 2. sept., osebno pa se javijo šele 8. septembra od 8 dalje. S seboj naj prinese zadnje letno izpisevalno. Pri vpisu plačajo vsi učenci od 1.—8. razreda po 50 Din za zdravstveni fond in obrabo učil. — Šolska maša bo 9. sept. ob 9; redni pouk se prične 10. septembra ob 8. Zupniške urade prosimo, da o tem razglasijo obvestila učence, ki se jih tiče in ki stanujejo v okolišnih župnijah. — Ravnateljstvo klasične škofjske gimnazije.

slavnostni govor. Kosilo se bo dobilo v društvenem domu. Po litanijah popoldne bo prosta zabava. Vse dan igraja mengička in domžalska godba, popoldne pa nastopijo pevci domačega in okoliških društev. — V nedeljo 16. avgusta ob 9 bo zborovanje našega delavstva. Vprav za ta dan pa vabimo še poslastičarstvo iz Trčiča, Trbovelj in Zagorja. Ljubljane in drugod, da pridejo poslušati naše najboljše strokovnjake in socialne delavce. Železniške zveze so zelo ugodne. Zaprošena je tudi polovična vožnja in železniki. Avtobusi vedno na razpolago. Od domžalskega kolodvora do Grobelj je 10 minut.

Smrtna kosa.

(Strma pri Vačah.)

Po dolgi bolezni je umrla 29 letna Pepa Bistanc. Tri leta je trpela. Molitev in sv. zakramenti so bili edina njena tolažba. Bila je zvesta bralka »Domoljuba«. Ko ga sama ni mogla več brati, so ji ga naglas prebiral drugi. Njen pogreb je pokanjen, kako je bila povsod čislana in spoštovana. Naj ji bo lahka domača zemlja! Preostali naše občine

Obhod g. župnika.

(Kolovrat.)

Nismo mogli verjeti, da nas zapuste tako ljubljani in čislani g. župnik. Nekaj silno težko je prišlo s to novico na srca vseh župljenov. Še le zdaj smo se zavedli, kaj so nam bili blagi gospod župnik v teh petih letih: goreč duhovni oče, navdšen v cerkvi in šoli, neumoren v spovednici, prenovitelj Marijinih družb za žene in dekleta, ustanovitelj Izobraževalnega društva. Koliko je bila truda pri prenovitvi cerkve! Vzorno so kazali, kaj je treba usušiti močvirnat svet, kako skrbeti v sadni vrt, kako pogozditi. Ob svojem prihodu zapuščen gozdni svet s trnjem in gozdnim plevelom zaraščen, pri odhodu pa raste tam 20.000 smrekovih in mecesnovih sadež, skrbno negovanih. Bili so tudi v nadzorstvu pri hranilnici in posojilnici ter v Nabavni in prodajni zadrugi v Izlahah. S svoj skromnostjo, gorečnostjo za dušni in gospodarski ter prosvetni napredek, z modrim nasvetom v vsaki zadevi, z odločnim nastopom za vse dobro so si pridobili popolnoma naša srca. Mi Vam, dobri gospod župnik, ne moremo poplačati, zato naj Van Bog tisočero povrne, ter Vse prosimo, da se naš speminate v molitvi. Mengeški župniki čestitamo, da je dobila, po bridkih dneh, tako izvrstnega nadžupnika.

Ilet.

(Šmarje-Sap.)

Dne 6. avgusta so prišli k nam na izlet »Františkovi križarji« s svojim voditeljem p. Krizančkom. Na Gumnišču so imeli sv. mašo s pridigo, potem so se lotili svojih zalog, pa tudi »Jarmoviti« so jim postregli z mlekom. Nadaljevali so pot čez Blato, nato po gozdu v Šmarje in so bili popoldne na Magdalenški gori, ki je krasna izletna točka. Kt. so imeli s seboj za v lonec, so jim dobra smetana, jeva matič skuhali, nato so pa imeli peti slemenke litanje, prej pa še pridigo o sv. Antonu Padovanskem. Tako na Gumnišču kakor tudi na Magdalenški gori so križarji pridno peli svete pesni, ki tere jih je naučil njihov voditelj, med potjo so pa najrajši peli »marširala, marširala kralja Petra garda«. Domačini so se slovesnosti v obliki področnih udeležili v velikem številu, zlasti mladina. Le če kaj pridite v lepo Šmarje!

H Kozmijanom na Krko!

(Krka.)

»Kozmijanec, to žudno ime je skovala ljudska govornica iz imen dveh bratov, svetnikov, svetega Kozma in Damijana, ki sta bila v Arabiji zdravnik. Nekdaj so zdravniki imeli v Ljubljani društvo sv. Kozma in Damijana. In največ za zdravje se jina zdaj hodijo priporočati romarji na božjo pot na Krko. Starodavna je ta božja pot, nič manj stara kot samostan »belih menihov« v Stični. Ti so dolgi kot oskrbovali to božjo pot, sezidali velikomno 500 let oskrbovali to božjo pot, je takrat imela 23 cerkev, ki ima osem oltarjev in je takrat imela 23 podružnic. Opešala pa je ta božja pot, ko je osar Jožef menije iz Stične pregnal. — Romarski šodi so zdaj na Krki po Velikem šmarnu prve tri nedelje po vrsti: prvo nedeljo pridejo nemški Kočevniki, drugo nedeljo pridejo Gorenjci, tretjo nedeljo pridejo Dolenjci in okoličani. — Z vlakom gredo na Krko iz Ljubljane ob 1 ali ob 7 zvečer do Stične (14 Din), od tu pa s poštnim avtom do Krke. Ali

gredo poldrugo uro peš do Krke, že gredo iz Ljubljane ob 4 popoldne. Nazaj v Ljubljano pridejo romarji ob pol 9. Veliko jih gre na Krki pogledat Jurčičevega romana »Jurij Kozjak«. Večinoma gredo romarji vsi na Krki k sv. obhajilu. — Ob sobotah zdaj ni več videti toliko romarjev, na lojternih vozeh, ki bi se skoz Ljubljano peljali na razna božja pota. Podjetni šoferji si znajo polskati zaslužka, da romarje pripeljejo v soboto zvečer na Krko in v nedeljo jutraj zgodaj spet s Krke nazaj na doma. Katerim se v nedeljo jutraj nazaj mudijo, naj se zvečer po pridigi oglašajo v zakristiji, da jih bo jutraj avto peljal na postajo že na sedmi vlak, tako da bodo ob pol 9 že v Ljubljani. Romarji si lahko ogledajo tudi razvaline gradu Kravjak, Slemenice, kjer je Jurčič-Kvas poučeval graščakovo hčer Manjo, in »Desetega brata«. Tod okoli je kolovratni stric Dolef iz rodovine viteзов pl. Foendranspergov, ki so tam Podbenekom pokopani. Nasproti Jurčičevim Slemenicam je bil grad Mađerole — Jurčičev Podlesak. Tod je pasel svojo kozo Jurčičev Krjavel, tod je prepeval Deseti brat, tod so hodili Jurčičevi originali. — Na Muljavi si ogled Jurčičevo rojstno hišo, gostilničar Ciril ti bo rad pokazal Jurčičevo sobo v svoji gostilni. Največja zanimivost na Muljavi pa je stara cerkev, ki smo se o njej že v ljudski šoli učili, kako so na Muljavo prišli Turki. Cerkev, vsa poslikana, je imela nekdanj raven atrop, pa so cerkev obokali in tako je zdaj cerkev poslikana celo na podstrešju. Največja posebnost pa je veliki oltar, ki pravijo, da je na njem izrezljanih že 60 zlatih angelčkov, vendar šel jih nisem. — Ker si že tukaj, stopi še v Stišno! Ne bo ti žal za 20 minut pota od postaje do samostana! Veličastna cerkev, največja na Kranjskem, mogočen samostan belih menihov! Vse to so ne vem kolikokrat Turki požigali, cesar Jožef je samostan zatrl — toda sedanj opat, Metličan po rodu, je samostanu pripomogel do nekdanje časti in slave.

Par novic.

(Dobrnice.)

V sredo, 5. t. m. je obiskal našo faro g. Grdina iz Amerike v spremstvu g. dr. Trdana. Najprej sta šla v Malo vas, kjer je rojstna hiša škofa Baraga, kjer je vse njene podrobnosti filmal, da bo lahko vse videla tudi javnost v Ameriki, ki se močno zanima za našega slavnega rojaka. Od tu sta nadaljevala pot v faro cerkev v Dobrnice, kjer ima Baraga kip in ploščo, vzidano v cerkvi.

— Kakor drugod, tako tudi pri nas pritiska velika suša, katera nam je napravila že občutno škodo. Ljudje so obupani. Ker bo zelo primanjlovalo krme, bodo morali živino prodajati prav po nizkih cenah.

Letoviščarjev ni letos pri nas, ker so se vse luže posušile in se nimajo kje kopati.

Več resnosti!

(Sv. Križ pri Litiji.)

Gospodarska kriza menda ni nikjer tako huda, kot na Dolenjskem. Denarja primanjkuje za najpotrebnejše stvari. Omejiti smo se morali v svojih izdatkih do skrajnosti. Zato se nam zdi nerazumljiv in neumestnen korak naših gasilcev, ki so sklenili v teh težkih, resnih časih privediti plešno veselico. Upeh te veselice bo le ta, da bo mladina tiste dinarčke, ki si jih je v košnji in mlačvi krvavo zaslužila, lahko miselno zapravila. Denarni dobiček v primeri z žrtvami sploh ne pride v poštev. — Vsi resni farani odobravamo nastop g. župnika, ki v teh časih odsvetuje prirejanje pijančevanja in plesa. S tem vrši on le svojo dolžnost. Nekatere seveda resnica v oči bode, a resnica zato še ne neha biti resnica. Menda pobirajo celo podpise za ples. Starši, ki hočete, da se bodo Vaši sinovi in hčere v poznih nočnih urah, omamljeni od pijače učili »poslušnosti«, kar podpisite se!

Naš zvonik.

(Trebelno pri Mokronogu.)

Dne 30. junija letos so začeli Trebelani pokrivati zvonik župne cerkve ter delo dovršili dne 1. avgusta. Stolp pripoveduje svojo kratko zgodovino: Trebelani so me sezidali okrog l. 1760. L. 1861 sem dobil novo streho — baročno. Letos so me »selekci« ter mi pribili nove deske in vso novo ploščevino, da zavarujem hrastov les, zidovje in zvono. Ob dežju že več let ni bilo varno stati pod mojo streho. Tesarska dela je v splošno zadovoljivost izvršil tesarski mojster Ivan Grandjič z Mirne peči, kleparska dela pa je izvršil popolnoma zadovoljivo kleparski mojster Ferdo Kmet s Trebnjega. Tudi zato sem hvaležen, ker sem sedaj »lejel fant«, da se postavim in že na daleč svetim.

Krošnjari bomo napreji!

(Ribnica.)

Kako težko nas je bila zadel vest, da se bo trgovska pogodba z Avstrijo razdrla. Le oni, ki poznajo gospodarsko življenje ribniške doline, more

presoditi, kaka škoda bi nastala za one naše vasi, ki se preživljajo s krošnjarstvom, rešetarstvom in obojarskim, če bi bilo prečeto krošnjarjenje po Avstriji, ki nam je že od leta 1928 zagotovljeno, ukinjeno. Pa naša Rešetarska zadruga je bila od početka na delu. Načelnik g. Škulj je bil v stalnem stiku s ministrstvom trgovine in našo delegacijo, kateri je izročal važne podatke. Odlično pomoč so naši delegaciji nudile izjave avstrijskih občin, da one same želijo naših krošnjarjev in so zadovoljne z njimi. V Avstriji sami pa so se dvigali glasovi proti našim krošnjarjem in sicer je bil vedno najglasnejši nek Neumann, nekdanji Novak iz ribniške Mlake. To je v sramoto nam Slovincem, a je žalostna resnica. No, pa le niso nasprotniki uspeli! Zmagali smo. Vae dosedanje pravice so ostale kot doslej in še zmanjšala se je prevozna carina za suho robo v Avstrijo. Hvala Bogu! Kako smo se oddahnili, zdaj bomo vsaj za nekaj let brez skrbi glede avstrijskega trga. Če pomislimo, kak boj je morala zadruga izvajati letošnjo pomlad doma za stare pravice glede obrtnih dovolil, zdaj pa še v Avstriji za svobodno razpečevanje naše robe, pa vse se je prav srečno končalo, moramo priznati, da ima naša Rešetarska zadruga žilavo in požrtvovalno vodstvo v načelniku g. Škulju, kateremu odkrito priznavamo njegov trud in se mu iskreno zahvaljujemo. Oddolžiti se mu hočemo ob vsaki priliki.

Smo v Italiji?

(Dolenja vas.)

Silno ogorčenje je prevzelo pretekli teden našo občino, osobito Dolenjo vas, nad divjanjem, ki so ga zakrivilji podleži, za katere ni imena. Kdor je bil že v Dolenji vasi po letu 1928, je občudoval krasno stavbo »Občinski dom«. Ponosni smo nanjo in jo cenimo kot skupno svojo last. Nesporno je dejstvo, da je »Občinski dom« zamisel, ustanovitev in v glavnem delo bivšega narodnega poslanca župnika g. Karla Škulje. In da mu ljudstvo izkaže vsaj v malem svoje priznanje in zahvalo, je na hišo dalo vklesati v zvezi z geslom g. Škulja o delu za ljudstvo, njegovo ime. Vsi občani so doslej odobraval, da se je to izvršilo. V noči na 1. avgust pa se je dobil podlež, ki je epizal po lestvi in s kladivom izbil ime ustanovitelja. Župan je pozvan, da varuje občinski dom, zato je občinski odbor energično zahteval od sedanjega župana, da se lepo popravi vse kot je bilo, vklesane ime in krivica poide potem orožništva. Ljudstvo nestirno prikašuje, da se najdejo krivci, ali oni, ki so to izvršili, ali oni, ki so to

33

RAZNO

Dovtipni dolžnik. Trgoec Balog iz Dombovarja na Madjarskem je brzojavil budimpeštanski policiji, naj spravi na varno ravnateljca neke tamonjske trditke, ker namerava izvršiti samomor. To da je razvidno iz pisma, ki ga je Budimpeštanec poslal trgovcu in ki se zaključuje z besedami: »To je moje zadnje pismo na vas.« Ravnateljca so res pričeli, izkazalo pa se je, da si je trgovec dovolil hudoben dovtip. Bil je budimpeštanski trditki nekaj dolžan in ker se ni brigal, da bi dolg poravnal, ga je ravnatelj večkrat opozoril na to, zadnje pismo pa je zaključil z opazko, ki je bila mislena čisto drugače, a jo je trgovec izkoristil po svoje. Za ta dovtip pa se bo moral zagovarjati pred sodniki.

Važen češki izum. Vlakovodji češkoslov. držav. železnice Hlenbergerji je uspelo po dolgem poskušanju izum, ki bo železnici upravi prihranilo letno 100 milijone. Je to prihranka za mazanje kolesnih ležajev, ki se da zelo

Mina Boštjanova

Roman.

Nemško spisal Paul Keller, prevela Marija Kmetova

»Kajpa,« je vzkliknil Tone, ki je sedel že za mizo, »si se oglašil z enim samim prstom, ki si ga dvignil komaj do rame. Oh, ti mila Jera, ti!«

Bernard ni ničesar odvrnil na to žalivko. Molče je obesil šolsko torbico, odšel v kuhinjo, si skrbno umil roke, stopil k mizi in dolgo tiho molil. Ko je tako nemo stal in so mu podrtavale blede ustnice, ni nihče spregovoril besedice. Tone je sicer dalje jedel, a pri tem ni nič rožljaj s priborom, niti kosti ni hrustal. Saj mu ni bilo dosti za brata, a njegovo zdravo občutenje mu je velevalo, da mora spoštovati tudi navade drugih in da človek ne sme biti sirov. Pa tudi Mina ne bi kaj takega trpela.

Ko je hotela Mina dati Bernardu kosilo, je dejal Bernard:

»Prosim te, Mina, da mi prihodnjih tri in trideset dni ne daš nobenega mesa, ker ga nočem jesti.«

»Zakaj ne? Saj ni post!«

»Ne vprašaj me, Mina. Zaobljubil sem se, da tri in trideset dni ne bom jedel mesa.«

»A jaz hočem vedeti, zakaj ga nočeš, ko si že itak vsak dan bled.« Zapovem ti, da mi to poveš.«

»Če že moram, pa bom povedal materi.«

Mati, ki je tudi sedela za mizo, je ječaje zaprosila:

»Pusti ga, Mina, pusti; če pa noče drugače.«

»Ne, ne pustim ga! Jaz sem zanj odgovorna. Bernard ni nikak trapist. Fant je, ki dorašča in je vsak dan bolj slaboten. Vedeti hočem, zakaj si je vtupil

v glavo, da ne bo tri in trideset dni zavžil nobenega mesa. Takoj hočem vedeti! Tone, pojdi ven!«

»Zakaj pa zdaj, sredi kosila...«

»Ven!«

Fant je začel tuliti. Šel je pa le. Na pragu se je še okrenil:

»Mina, brž napravi, ne bom prisluškoval. A potem bom vsaj smel pojesti Bernardov delež?«

»Ne, požeruh!«

V sobi je bilo tiho. Le trije so ostali: mati, Mina in Bernard. Mina je zaukazala:

»Vstani, Bernard! V oči mi poglej! Povej materi in meni resnico! Zakaj nočeš tri in trideset dni jesti mesa?«

Fant je drhtel pred veliko sestro.

»Mina, prosim te...«

»Takoj povej!«

»Ali mati tudi želi?«

»Tudi,« je zaihtela Boštjanka, »le povej! Le povej, moj ljubi fant!«

»Prišel se je stola, davilo ga je, pa je vendarle povedal: »Pokoro delam za našega Lojzeta.«

To je zadelo. Ko v grobu je bilo tiho, nato pa je mati glasno zaječala. Mina je počasi in strahoma tegnila roko in se dotaknila Bernardove:

»Pokoro za našega Lojzeta? Zakaj, zakaj pa s postom, ko si tako rahlega zdravja — zakaj pa ne s molitvijo? In zakaj tri in trideset dni?«

Fant je pogledal sestro s svojimi čistimi, globokimi očmi.

»Tri in trideset dni, ker je imel naš Gospod tri in trideset let. In post — ker se brat ne posti.«

Mino je tako presunilo, da je hotela objeti brata, a ta se je plaho odmikal. Pa je prišla druga misel:

»Glej, ljubi Bernard, spoštujem tvojo zaobljubo. A

pobalinstvo naročili G. Skulj pa naj bo uverjen, da je njegovo ime v arcu ljudstva tako globoko zapisano, da ga ne dleta ne roke ne bodo izrgale. To nam narekuje hvaležnost za lepa dela, ki jih je g. Skulj v naši občini izvršil v skupen blagor občanov. Brez dvoma bo prišel čas, ko bo ljudstvo dalo vnetemu in poštvalnemu delavcu za splošni blagor popolno zadostitev.

Naša pošta in naš list. (Zaplana.)

Le malokdaj čitamo kaj o Zaplani, čeravno je skoraj vsaka hiša naročena na »Domoljubac«. Zanimivo je tudi, kako nam pomožna pošta dostavlja naš časopis. Trikrat na teden se nam dostavlja pošta, to pa ne ob določenih dneh. Še takrat pride pošta od 9 do 11 zvečer domov in vsak si izbira po mili volji svoja pisma. Ker je pošta v gostilniških prostorih, se ob nedeljah vsa pošta razmeče po mizah in ljudje izbirajo in »vjavajo« tuja pisma. Večkrat se zgodi, da vedo mnogi nepoklicani za vsebino pisanja prej, kakor lastnik. Tako postopanje nam nič kaj ne dopade. Potrebno bi bilo, da bi se napravil red. Še največji red v dostavljanju »Domoljubac« je v župnišču. Čitatelji »Domoljubac« smo s članki jako zadovoljni, posebno z onimi, ki so gospodarskega značaja. Kljub temu, da nas nekateri smatrajo za robate hrubovce, smo z branjem »Domoljubac« veliko pomagali sebi in našim domovom.

Javna dela.

(Lož — Stari trg.)

Prvi je mesto (okoli 440 let) z 1 predmestjem in tvori skupaj z vasjo Podlož in božjepotno cerkvijo Sv. Križa na Križni gori (notranjski sv. Jošt) mestno občino Lož; drugi pa je vas, sedež velike župnije Stari trg pri Ložu in velike občine Stari trg pri Rakeku. Zadnji 2 leti občina Lož po načrtu Higijenskega zavoda v Ljubljani mesto regulira in olepšava. Z malimi sredstvi so že mnogo naredili in mesto že dosti lepše izgleda. Kaze mesto le še stari skednji ob cesti in nekatere zanemarjene hiše. Stari trg, središče velike občine, so sicer spomladitvi tudi pričeli s tlako nekaj regulirati, pa je delo na sredi zastalo. Ko so zadnji teden s tlako snazili izsušeni potoček skozi vas, v katerem se pere in živina napaja, so našli do kolen blata in vsakršne nesnage v njem. Nekaj brega so osnažili, drugo je ostalo za seme. Ne bi bilo napačno, če bi se naši občinski in cestni mošje ogledali in vprašali v Logatcu, kaj in kako se da kaj izboljšati, če vlada

razum in dobra volja. Za danes pač ni več pravo načelo: »če je bilo prej dobro, pa naj bo še zdaj«, samo, da nič ne stane. Tudi nima Stari trg še nobene javne luči. Morda bodo žarnice zrastle na kakšni tepki. Po več tednih silne suše je v petek zvečer nevihta malo ohladila in pomohila. Starotržani že cel mesec vozijo vodo iz Markovca in sprašujejo, kdaj bo vodovod. Nekateri zaupamo v zakon o pobijanju korupcije in pospeševanju kmetijstva. Iz tega se mora enkrat izvaliti vodovod. Zlasti, ker večkrat kakšna vas pogori in nas suše podpirajo. Vendar moramo še počakati, da zadnji izvirek popolnoma usahne, potem bo tisti gospod, ki mora prej pomeriti množino vode za vodovod, morda vendarle prišel ugotoviti, kje se voda dobi. Preje namreč ni mogoče delati načrta, proračuna in zbirati denarja, v naročju pa vodovoda tudi nihče ne bo prinesel, kakor sv. Nikola jabolka ali sv. Jošt ribe.

Naša loterija.

(Vojnik.)

Samo še par tednov časa nas loči od žrebanja velike kmetijske efektne loterije. Vsakdo z veseljem kupi naše srečke, zato prosimo vse cenj. naslove, ki so prejeli srečke v razprodajo, da jih razpečajo čim prej, ker bomo število dobitkov najbrž povečali, ako bomo pravčasno vedeli, pri čem da smo. Posebno so nas razveselila naročila naših rojakov iz Holandske, Nemčije in Francije. Izid žrebanja bo objavljen v vseh večjih slovenskih časopisih.

Pasijonske igre.

(Polzela.)

Kat. prosv. društvo priredi kakor lani tudi letos Pasijonsko igro in sicer v petek 14. avgusta ob 8 zvečer, v soboto na praznik in v nedeljo, dne 16. avgusta, ob 3 popoldne. Predstave se vršijo v novem Prosvetnem domu, katerega notranjostna bo ravno izgotovljena. Predstava bo od lani mnogo zboljšana tako vsebinsko (med posameznimi dejanji bodo simbolične predpodebe iz stare zaveze, kar je letos novo) kakor tudi po številu nastopajočih. Pri predstavi sodeluje okrog 70 oseb. Je gotovo rekord, dobiti toliko igralcev v župniji, ki ne šteje niti 2000 duš in ima še več družtev. Za svobodno kretanje tolike množice igralcev nam je porok novi oder, kateri meri 80 kvadratnih metrov. Nova dvorana pa obsega dvakratno površino odra. Vljudno vabimo: Pridite, pogledite in sodelite! — Odbor.

Belokranjski kotiček

Amerikanci pri Treh tarah.

Samo mimogrede smo zvedeli, da pridejo obiskat to stare Marijino božjo pot. Pa je šla ta beseda od ust do ust in v nedeljo 2. avgusta je vse drlo k Trem kraljem. Nabrala se je velika množica naroda, zakaj beseda Amerika pomeni v Beli krajini več kot drugod, ker ni od nikoder toliko ljudi tam, kakor iz Bele Krajine. Iz Metlike je šel v Ameriko tudi veliki misijonar Baraga, na katerega je spominjal v pridigi g. župnik Plevnik. Po maši je bila na prostem lepa slovesnost. Banški svetnik Nemanic in župan Pečarič sta došle goste lepo pozdravila, potem so pa nastopili nenapovedani govorniki.

Metlika v filmu.

Dne 4. avgusta je prišel skozi Metliko g. Grdina, predsednik Baragove zveze, ki pripravlja snov za predavanja o školu Baragu. Ker je bil Baraga v Metliki kaplan, zato jo je g. Grdina vzel na film. Kot posebno zanimivost za Amerikance je filmal tudi Tri tare, »belokranjske Brezje«. V film pa je šel tudi Črnomelj in še marsikateri drugi kraj.

Blagoslovitev gasilskega prapora v Gradcu.

Ta slovesnost se je vršila 2. avgusta ob navzočnosti mnogih odličnih osebnosti in ob udeležbi mnogobrojnega občinstva. Zlatih žebelčkov je bilo zabilih lepo število (okrog 50). Gasilcev v kroj je bilo 278.

Prenovljena kapelica na Primostku.

Na sredi potoja med Metliko in Podzemljem je vas Primostek, ki je imela dne 2. avgusta lepo slovesnost. Ta dan je bila blagoslovljena vaša kapelica, katero je dal prenoviti in ji daroval dva kipa: Srca Jezusovega in Male Terezije g. Bajuk, ki je prišel za par dni domov iz Amerike. Lepa slovesnost je prisostvovala številna množica.

V Dragatušu

je umrl 4. t. m. tamošnji šolski upravitelj gosp. Ferdinand Podržaj v starosti 37 let, previden s sv. zakramenti. Islega dne tudi njegov nadobudni šletni sinček, teden dni prej pa njegova 4letna hčerka. Pobrala je vse tri grča. Ostala je mla in živahna 9letna hčerka Irenica, da jo tolaži. — Gintjivo je bilo pri pogrebu: nobene udeležbe sorodnikov; zamudili so, farani pa vsi na sejm.

tvoje zdravje ne prenese tega. In potem, Bernard, ta tvoja žrtev ni potrebna. Tisto malo vsoto, ki jo je Lojze vzel s seboj, je že zdavnaj zapravil. Trdo bo moral delati, da bo mogel živeti in v pomanjkanju bo živel.

Fant je nalahno zmajal z glavo in oči so mu zastrmlele.

Mino je ko blisk prešinila neka sumnja.

»Mati,« je vprašala, »mati, ali ste Lojzetu na skrivaj poslali kaj denarja? In ve za to Bernard?«

Mati je klecnila vsa strta in se ječaje spovedala, kako da je poslala Lojzetu pet tisoč dinarjev. Nato je, ko že tolikrat, položila roke na mizo in naslonila glavo nanje.

Mini se ni zasmilila, ko jo je videla jokati se. Tudi mati je spadala k onim nasprotujočim silam, s katerimi se je morala bojevati. Kakor bi se njeno telo strdilo v led, je stala Mina in vprašala čez čas:

»Kdo ti je to povedal, Bernard?«

Solznih oči je odgovoril fant:

»Pismočica mi je povedal. Pred tednom sem ga srečal na cesti. Povedal mi je, čeprav nisem maral poslušati. Da naj izročim materi poštno potrdilo, a da tebi ne smem nič reči o tem. To se mi ni zdelo prav, vendar nisem hotel tebi založiti matere. Osem dni je ležalo na meni in zdaj sem hotel ...«

»In zdaj si se hotel tri in trideset dni postiti in se pokoriti, ker si vedel, da tvoj brat nemarno zapravlja tisti denar, ki mu ga je poslala mati. Rada te imam, Bernard! Stori, kar si se namenil; tri in trideset dni bom tudi jaz jedla isto ko ti.«

18.

Svetnikova nečakinja Olga je bila ljubka osebnica devetnajstih let, majhna, plavalasa in živahna. Njeni

starši so ji umrli in ji niso skoraj ničesar zapustili. Pa jo je vzel k sebi vladni svetnik, dasi je bil vdovec in je imel dvoje sinov v šolah in je živel le od svoje plače. Poletji je moral bivati le v Loki, kjer je bilo poceni, če je hotel svojima sinovima privoščiti nekaj potopovanja in hoje po hribih. Olga je bila najrajši v Tonetovi družbi. Mine se je skoraj bala, ker je vedela, da ji ni všeč, če jo pri delu moti ali zadržuje z nepotrebnim besedičenjem. A včasih zvečer jo je Mina prosila, naj ji kaj zapoje. Olga je imela zelo prijeten, dasi ne baš obsežen glas, ki si ga je vežbala v dobri šoli. Posebno nekaj pesmi je bilo, ki so bile Mini zelo všeč in jih je znala tudi ona. Če ni bilo nikogar doma ali jo je slišala le mati, je tudi Mina včasih kaj tiho zapela. Dokler je ni Tone nekoč na skrivaj poslušal in ji dejal:

»Mina, Ti tako lepo poješ ko medved.«

Odlej ni pela nikoli več.

Pa je prišla mala plavalaska, ki je žvrgolela ko škrjanček, in Mina jo je prosila, da ji je včasih zapela nekaj njenih najljubših pesmi.

Nekoč, ko je bil Novak pri njih, je vprašala Mina:

»Ali pojejo te pesmi tudi na koncertih v glavnem mestu?«

»Nikoli!« se je zasmejala Olga. »Kvečjemu jih zapojejo včasih pri rokodelskem društvu ali pa pri kaki dobrodelnici prireditelji ženskega društva. V resne koncertne dvorane spadajo samo pesmi velikih skladateljev. Druge so pa prepovedane.«

»Kdo jih prepove?«

»Dobro okus. To so kritiki. Če pravijo kritiki: šund — pa je šund, čeprav je še tako lepo. Saj ne rečem, da so pesmi, ki so Vam všeč, tudi šund, vendar bi me bilo vpricho glasbenikov sram to priznati. Dejali bi, da sem starokopitna.«

preprosto pritrditi na vozove najrazličnejših tipov. Deluje avtomatično samo med vožnjo, tako da se ne izgubi med postankom vlaka niti kapljica olja, poleg tega pa čuva letišča, ki se ne obrabljajo več tako kakor doslej. Češkoslovaška železnika uprava bo uvedla nov izum na vseh vlakih, z nima pa se zanj tudi nezvestvo, posebno Nemci — ja in Anglija.

Denarja se branijo. Kraljevni poročevalec lista »Daily Mail« pripoveduje, da je videl v neki dragi ljarski izložbi v eni od najlepših londonskih ulic na izložbeno okno prilepljen bankovec za 1 funt, pod bankovcem pa je stalo napisano: »Ta bankovec velja samo 19 šilingov« (1 angleški funt je 20 šilingov). Ta napel je spravil tudi tiskarja v prodajalno, kjer je res dobil za 19 šilingov bankovec za 1 funt, tako da je »zaslužil« 1 šiling brez truda; draguljar pa je obesil na okno nov bankovec. To je bila namreč draguljarjeva reklama, da bi privabil privabil kupcev v prodajalno. — Draguljar sam pa je izjavil, da se mu ta reklama prav slabo obnaša; veli na ljudi namreč ne more verjeti, da bi bilo to vse

Kevino pa je bila zbrana ob grobu Eolska mla-
dina in z glasnim ihtenjem zazvonela, da je bil
rajin dober in priljubljen učitelj. - Njegovi dobri
in krščanski rednini iskreno sožalje ob nenado-
gostljivi izgubi.

Kaj nam bo suša prinesla.

V petek zvečer smo dobili par kapelj dežja,
ja to ni niti pol kupice za tistega, ki je litra žejen.
Vse vene in se suši. Za prašice se le še redko kje
kaj dobi. Po travnikih in košenicah je kar rdeče.
Koruzna se še drži, krompir omagače, trta tudi,
a na splošno pa jako dobro kaže. Grozdja se že
dobi zrelega, prav dobrega.

Prijateljstvo dobre kapljice!

Kje se dobi? Marsikje! Pa malokje tako do-
bra kot v »Vinarski zadruzi v Metliki«. Ta kapljica
je sedaj na ponudbo v gostilni Tancig v
Metliki, kjer se toči po nizki ceni in tudi prigrizek
bo lahko zraven dobili. Kdor želi kupiti na debelo,
naj se pa obrne na Vinarsko zadruzo, ki bo hitro,
tako v zadovoljstvo postregla vsakemu. Staro
vino naj naredi prostor novemu.

Ogenj smo videli.

Pogorela je vas Trg pri Ozlju ne daleč od
Karlova. Škoda je velikanska. Ogenj je grabil
tudi cerkev, pa so jo pred popolnim uničenjem
vendarle rešili.

Življenje za življenje

(Nadaljevanje.)

(Roman.)

Dvignil se je, se naslonil na marmornato peč,
prekrižal roke in me zrl s tistim vzvišenim izra-
som, ki si ga je znal ob takih prilikah nadevati in
s katerimi me je v mladosti tolikokrat poniževal.
Jaz sem prvi prelonil molk. Dejal sem mu,
kot v odgovor na njegov vplivni pozdrav, trdo,
moč mu naravnost v obraz:

»Čas laži je prešel. Najbrž ste že uganili, da
sem vsem.

Namršil je obrvi kakor vedno, kadar se je
v njem nabirala jeza, ki jo je bilo treba krotiti.
Njegove oči so prenesle moj pogled z nepremagljivi-
vim ponosom.

»Ne razumem te,« mi je odgovoril preprosto.

»Ne razumete me?« sem mu odvrnil. »Naj bo.
Vam bom že razsvetlil spomin.«

Glas se mi je tresel pri teh besedah, zakaj
hladna kri se mi je počela razburjati.

Prejšnji dan in v razgovoru z njegovim brat-
com sem lahko popolnoma jasno videl nesramno
nizkotošo bojazljivca in zahrbtnježa.

Sedajni moj nasprotnik, ki je bil pravzaprav
večji zločinec kot oni drugi, je pa vendar znal
ohraniti neko mirno nadmoč, celo v tej strašni uri,
ko je dobro čutil, da se bo zdaj začela pred njim
razvijati vsa temna preteklost.

Ta človek je bil zločinec, a zločinec velikega
kova. Recimo velika, ki je znal svojo podlo na-
ravo pokrivati z dostojanstveno prevleko, ki ni pu-
stila jezii do izbruha.

Jeza je vžigala na tem čelu, obrobjenim s
črtnimi mislimi, drzne plamene. V njih ni bilo prav-
ni strahu.

V njegovih očeh, ki so bile prav podobne
bratovini, sembral zločinca odločenost. Čutil sem,
da se bo branil prav do zadnjega. Ne bo se udal,
razen kadar bo vse popolnoma do picke jasno. A
preden se mi to posreči, me bo znal spraviti v
divjost.

Kri mi je planila v glavo in srce mi je hi-
treje udarjalo, ko sem nadaljeval:

»Dovolite mi, da sežam z dogodki malo nazaj.
»Leta 1864. je živel v Parizu nekdo, ki je
ljubil ženo svojega najboljšega prijatelja.

Cepprav je bil ta prijatelj zaupen, plemenit,
vpluden, lahkoveren, je vendar to opazil in zaradi
tega trpel. Postal je ljubosumen, čeprav ni dvomil
o čistem srcu svoje žene.

Človek, ki mu je povzročal to trpljenje, je
tudi opazil, da je prijatelj ljubosumen. Začel se je
bati, da mu bo prijatelj zaprl hišo. Vedel je tudi,
da se žena, ki jo je ljubil ne bo nikdar tako po-
nižala, da bi ga smatrala vrednega ene same misli
ali pogleda, ki bi ne bil dovoljen in neoporečen.

Tako si je upal napraviti tale načrt: imel je
brata, daleč nekje. Ta brat je bil že obsojen na
smrt. Bil je tat, goljuf in poneverjalec.

Zdelo se mu je, da bi mu ta brat lahko služil
kot orodje, s katerim bi se rešil neubega prija-
telja, ki je bil na poti njegovi strasti.

Poklical je nesrečnega iz tujine k sebi v Pariz.
Dogovorila sta se za sestanek v enem najbolj za-
posreženih kotov v Parizu — na pločniku ceste, ki
pelje v veliki park.

Vidite, kako dobro sem poučen?!

Kako je prišel do tega, da bi nekdanji tat
lahko igral vlogo plačanca, ni težko razumeti.

Nekaj mesecev za tem so našli soproga ona
žene umorjenega v nekem zakotju. Umoril ga je ta
brat, ki je ušel reki pravice.

Zahrbtni prijatelj je kmalu nato poročil njo,
ki jo je ljubil.

Ta človek je zdaj bogat, spoštovan, čaščen član
visoke družbe, ki ga njegova sveta in čista žena
spoštuje in ljubi z globoko nežnostjo.

Ali se vam zdaj že kaj svita?

»Prav nič!« mi je odgovoril vedno z istim ne-
gibnim obrazom.

Imel je prav. Zakaj vse to, kar sem mu pri-
povedoval, je bilo samo poskus, da bi mu izvalil
popolno priznanje, s tem da bi se delal, da vse
vsem.

Tista podrobnost o kraju, kjer se je sestel
prvič z bratom, je bila edina reč, ob kateri se je
malo stresel. Na tem mestu ga je bilo treba prijeti
in zicer hitro. Nadaljeval sem:

Ta bojazljivi morilec, da bojazljivi, ker ni
imel sam poguma, da bi storil zločin, je pa prav
dobro ugotovil in preračunal vse okoliščine umora.

Pozabil je samo na nekatere malenkosti, kot
na primer to, da je brat spravil tri pisma, ki jih
je dobil od njega o tej stvari, dve v Newyorku,
zadnje pa v Liverpool. V pisnih so bila podrobna
navodila za posamezne dele tega tajnega potovanja.

Tudi ni računal z dejstvom, da bo sin nje-
gove žrtve nekoč vzrasel, da bo postal mož, da bo
začel misliti o pravih vzrokih očetove smrti in da
si bo preskrbel dokaze o zločinski zvezi.

Potem sem zapil na glas:

»Zdaj pa krinko dol!« Gospod Jakob Trnomo,
vi ste tisti, ki je dal po svojem ničvrednem bratu
umoriti mojega uboga očeta! V rokah imam
pisma, ki ste mu jih pisali v januarju 1864, da bi
ga spravili v Evropo najprej pod napačnim, iz-
mišljenim imenom Roždal. Ni vredno, da bi se de-
lali nevednega ali nedolžnega pred menoj. Igre je
koniec!

Poblebel je strahovito. Roke pa so mu vendar
ostale prekrižane in njegov drzni pogled se ni po-
vesil.

Zadnjič je poskušal, da bi odbil udarec, ki
sem mu ga pripravljaj; imel je dovolj moči, da je
rekel:

»Koliko pa je zahteval ta nesrečni Edvard,
ko ti je prodajal ta pisma, ki jih je ponaredil, samo

34

v redu. Nekdo n. pr. je
tes prišel v prodajalno,
obrčal je bankovec na
vse strani in ga pregledo-
val silno natančno, nazad-
nje je pa rekel: »Nič ni,
pridem drugič!« Večina
ljudi pa ima bankovec za
ponarejen, kajti da bi kdo
sastonj razdal pravi da-
sar, tega Anglež ne ver-
jame.

Glavna skrb. »Gospod
doktor, kako pa je prav
za prav z mojim možem?«
»Slabo, slabo, milostiva.«
»Povejte kar naravnost:
ali si lahko dam delati
na pomlad še svetlo oble-
ko, ali pa moram misliti
na črno.«

Hudomužnik. Oh, jalce
mi je padlo na tla. Kaj
naj počnem? — Zadržite
kokoškati, milostiva.

Lečitev. »Kako daleč si
z ločitvijo, prijatelj?« —
»Je že v ac v redu. Naj-
bo bivšo trgovino vodi
ona, jaz sem pa dobil
službo.« — »A vajino
skupno imetje?« — »Ima-
jo sedaj odvetniki.«

Če otroci igrajo avto-
mobil. Jurček je poklical
otroke na vasi, da se
igrajo avtomobil in je do-
ležil: »Jaz se bom peljal,
ti boš spredaj pihal kot
motor, vi štirje boste ko-
lesa in Pepček bo pa za-
dal kadil in smrdel.«

»Ali znate kako najmodernejšo?«

»Saj znam skoraj samo tako. Zapela Vam bom
eno, tako, da bi jo človek venomer poslušal.«

In zapela jo je: o ljubezni.

»To je pa krasna pesem,« je navdušeno vzklik-
nil Novak.

»Da,« je rekla Olga, »prav dobra pesem je, člo-
veka kar prevzame, zlasti še, če jo sliši privrkat. Ko
jo sliši stotič, se navdušeno seveda poleže. Meni se
zdi besediti: lepše in naravnost ko napev.«

Mina si je mislila: Kako ljubko in prijetno zna
govoriti! Kako kljub svoji mladosti samostojno pre-
soja. In kako se zna rogati. Ah, da, duhovita je, lepa,
gospnka — in mimo tega ima še tak lep glas! Novaka
je opazovala. Ves je bil blažen, obraz mu je nalahno
zardel in prošil je še: »O, prosim, zapojte vendar še
kaj, gospodična! Kar nas je ubogiti, samotnih deže-
lanov, po vse leto ne slišimo dobre glasbe.«

»Ali ne greste nikdar v opero ali na koncert?«

»O božiču in veliki noči pridem v mesto pa sli-
šim kaj lepega.«

»Potem pa že nekaj veste. Ali Vam je glasba
zelo pri srcu?«

»Pa še kako! Edino radi glasbe bi zamenjal vas
z mestom.«

»Zakaj pa ne prosite službe v mestu?«

»Ker mu je tu všeč in ker je življenje na deželi
desti bolj zdravo ko v mestu,« je dejala Mina.

Niš kaj prijazno ni izrekla teh besed in vstala
je in odšla iz sobe.

Kaj jo je pa pihilo?« je Olga osuplo vprašala.

»Ali je kaj zamerila?«

Novak je dejal nekam nemirno: »Ona mi je prav-
kar rešila to mojo službo in brez dvoma ne sliši
rada, če le omenim, da bi mogel iti kam drugam.«

»Ah, moj Bog, saj je vendar vsak svoj gospodar.«

»Mina mi hoče samo dobro...«

Tedaj se je Olga zvonko zasmejala in dejala:

»A tako, že razumem — oprostite...«

In preden je mogel kaj odvrniti, je začela peti
Schubertovo pesem: »Rad sem vrezal v vsa deblca
— in je zapela refren: »Tvoje je moje srce na vse
večne čase« z zgočim, vriskajočim škrančkovim gla-
som. Prišla je Mina, obstala na pragu in nurega
obrazu poslušala Olginu petje.

19.

Slo je na enajsto uro ponoči. Tedaj je nekdo
potrkal na hišna vrata Boštjanovihi. Mina je zagledala
spodaj neko žensko in jo vprašala, kaj da želi. Žup-
nikova služkinja je bila, ki je naglo povedala, da
so prišli iz neke bližnje vasi po župnika, naj previdi
nekega bolnika. A župnik je na neki svatbi na Nižjem
dolu. Mora brž ponj. Naj Bernard koj vstane in vse
potrebno pripravi v cerkvi. Cerkvene ključke mu po-
leži kar tu na prag.

Služkinja je stekla naglo naprej.

Bernard je koj planil iz postelje, ko mu je Mina
vse povedala, se brž oblekel, vzel cerkvene ključke
in odhitel na cesto in proti cerkvi. Samotno je bilo
na cesti. Deček ni nikogar srečal, celo okna gostilne
so bila v temi. Bernard je stopal po pokopališču. Beli
nagrobni spomeniki in temni križi so se dvigali nad
grbovi. Tiho je brnel veter v lipah. Dečka ni bilo
prav nič strah.

Ko je pa vtaknil ključ v ključavnico, se je ne-
znansko prestrašil in kriknil na ves glas.

Cerkev je bila odprta.

zato, da bi se maščeval nad menoj, ker mu nisem hotel pošiljati denarja?

»Molčite že vendar! Sem mu dejal še bolj divje, »to si upate govoriti meni, meni... Ali mi je bilo aploh treba teh pisem, da sem vse izvedel in dognal? Ali ne veva že dolge tedne oba, jaz, da ste vi zakrivali zločin, vi pa, da sem jaz uganil, da ste vi zločince? Edino, česar nisem imel, je bil pisan dokaz, ki bi ga vi ne mogli overiti, ki bi ga lahko predložil vsaki oblasti. Da mu niste hoteli dati denarja. Saj to ni res. Saj ste mu ga nameravali dati, samo zaupali mu niste in ste hoteli poškakati do dneva njegovega odboda. Na to misel niste prišli, da bi jaz utegnil vedeti tudi to? Ali hočete, da vam povem, kdaj sta se zadnjič videla? Včeraj ste šli zjutraj ob desetih z doma. Premeniali ste voznika prvič na trgu Sloge, drugič pri kraljevski palači... Šli ste v Veliki hotel. Vprašali ste, če je gospod Stauberi v svoji sobi. In nekaj ur pozneje sem bil jaz tam, v prav tisti sobi. Koliko je Edvard Termond zahteval za pisma? Nič, jaz sem mu jih iztrgal s samokresom v roki po ljutem boju, v katerem sem tvegal življenje. Dobro vidite in veste, da me ne morete prevarati in da ni več vredno tajiti.«

Mislil sem, da se bo zgrudil mrtev pred menoj. Ves čas, ko sem mu grmadil jasne dokaze in dejanja ter mu kazal, da se je njegov brat branil prav na tak način, kakor se brani zdaj on sam, se je njegov obraz vedno bolj pačil v divjem strahu. Grabil se je z rokami za glavo, da bi pregnal blazne misli, ki so se mešale v njej.

Potem me je znova pogledal z očmi, v katerih je ležal neskončni obup in mi dejal, prav tiste besede, kakor jih je rekel včeraj brat, a s tako drugačnim glasom, s tako drugačno žalostjo.

»Tudi ta ura je imela priti... Kaj torej hočete od mene?«

»Da se sodite sami: sem mu odgovoril. Štiriindvajset ur imate na razpolago... Če jutri prav to minuto ne boste mrtvi, izročim pisma materi.«

Vseh vrst občutki so se odražali na tem blestem obrazu, ko sem mu predlagal to žalostno, a neizogibno odločitev. Govoril sem s trdim, odločnim glasom, ki ni puščal nikakega dvoma.

Stal sem naslonjen na veliko mizo.

Vrgel se je proti meni, blaznost mu je sevala iz oči, ki so iskale mojih.

»Ne, je vpil, »ne, Andrej, ne šel Usmiljenje, Andrej, usmiljenje! Vidiš, saj sem že obsojen in mi ni usojeno več kot šest mesecev. Tvoje maščevanje bo prišlo, ni se ti treba nič truditi. Mislili, da če sem zagrešil kaznjivo dejanje, da nisem bil dovolj kaznovan zanj? Samo pogledj me, saj umiram od te strašne skrivnosti... Zdaj je konec. Dnevi so mi štet. To malo, kar mi ostaja, pusti mi vsaj to!... Oh... Razumel, ni me strah smrti. A umoriti se in prizadeti s tem žalost njej, ki jo ti prav tako ljubiš kot jaz. Res, da bi njo dobil, sem si upal storiti strašni zločin; a povej mi, ali je od takrat pretekla samo ura, samo hip, da bi mislil na kaj drugega, kot na njeno srečo? In ti hočeš, naj jo pustim kar tako brez vsega, da ji naložim to sramoto; da bo mislila, da sem rajši odšel brez nje in jo pregodaj zapustil, kot pa da bi se z njo vred stal. Ne, Andrej, ne, pusti mi vsaj to zadnje leto. Pusti nama ga. Če ti rečem, da sem izgubljen, da vem to, da so moji meseci štet, da mi zdravniki tega nič ne skrivajo... Nekaj mesecev še, kar določi mi dan... Če me ne bo pobrala bolezen, potem pridi... A jaz bom mrtev. Jokal bo za mano, brez strašne misli, da sem sam segel po življenju. Saj veš, kako je pobožni! Ti boš ostal in jo boš tožil in jo sam ljubil... Usmili se vsaj nje, če že ne mene... Vidiš, nobenega ponosa nimam več pred teboj, prosim te v njenem imenu, v imenu njenega srca, čigar nežnost poznaš... Ljubiš jo, vem. Dobro sem uganil, da si skrivaj svoje sumnje samo zato, da bi ji prihranil boleščino... Rečem ti še enkrat: moje življenje je peklen in s slastjo bi ti ga dal, če bi mogel s tem izbrisati tisto, kar je bilo. A njej, Andrej, njej, tvoji materi, ki ni nikdar imela nikake misli, ki bi ne bila dobra in čista in plemenita, njej ne morem nakopati take muke.«

»Besede, besede... sem mu odvrnil, čeprav me je proti volji v dno duše ganil izbruh tega trpljenja, o katerem sem moral na vsak način priznati, da zveni iskreno.

»Prav zaradi tega, ker je moja mati plemenita in čista nočem, da bi bila samo še en dan žena morilčeva. Ubijte se, ali pa bo izvedela vse!«

»Samo drzni si ti mi je zavpil, popadla ga je bila napravna njegova jeza, ko je čul moji neizprosni odgovor. »Samo drzni si! Da ona je moja žena! Da, in ljubi me! Kar pojdi in ji povej to, ki jo ubij sam s svojimi besedami... Vidiš... Bledel ob tej misli nami... Jaz sem te zaradi nje pustil pri življenju

in misliš, da te ne sovražim z isto silo kot ti mene?... Pustil sem te zato, ker si bil drag njej, in dobro bi bilo, da bi ti prav tako storil z menoj, slišiš, dobro bi bilo.«

Zdaj je bil na mah on tisti, ki je ukazoval, on tisti, ki mi je grozil. Zdelo se mi je, kakor da bi bral v moji duši, da se je začel pred menoj tako obnašati.

V meni je začela rasti silna jeza. Spoznal sem, kakšen je pravzaprav moj pravi položaj.

Ta človek je mojo mater ljubil tako blazno, da jo je hotel dobiti tudi za ceno, da umori svojega najboljšega prijatelja in po toliko letih je bil ljubljen še vedno tako silno in globoko, da ni hotel izgubiti niti enega samega dneva, ki bi ga še lahko preživel z njo.

Nikdar ne bom imel toliko sile, da bi mogel doumeti, kaj ga je tako strašno vezalo na mojo ubogo mater.

Nenadno me je vsega prevzela divja, brezumna besnost. Izgubil sem vso oblast nad seboj in zavpil:

»Če se nočeš soditi sam, pa umri na mestu! Stegnil sem roko in zgrabil nož, ki ga je položil prej na mizo.

Gledal me je, ne da bi trenil, ne da bi se umaknil in mi ponujal svoja prsa v misli, da bo tako najprej ukrotil mojo otročjo besnost.

Bil sem na njegovi desni strani in v meni je vse divjalo. Vsak hip se mi je zdelo, da se bom od razburjenja onesvestil.

Videl sem še, kako se mi je zaničljivo smehljalo, potem pa sem z vso silo sunil z nožem vanj v smeri proti srcu.

Ostrina se je pogreznila prav do ročaja.

Moril sem tisto, česar me je bilo tako strah.

Kriknil je. Strašna tesnoba se mu je zrealizirala na obrazu, levice je pritisnil na rano, kakor da hoče izdreti bodalo.

NAZNANILA

d V nedeljo na Žalostno goro! Vse svoje prijatelje in one, ki bi še radi govorili z menoj pred odhodom v Ameriko, vamih prihodnjo nedeljo na Žalostno goro pri Preserju. Služba božja bo izjemoma ob 10 dopoldne, popoldne pa večernice. — Anton Grdina.

Nova razdelitev srednješolskih okolišev

Na osnovi § 39. točke I, 3. odst., zakona o banski upravi se odreja naslednja sprememba porazdelitev okolišev v zmislu § 9. zak. o srednjih šolah.

Za realno gimnazijo v Celju: okraj Brežice, razen občin, določenih za okoliš novomeške realne gimnazije, Celje, Gornji grad, Konjice, Laško, Smarje ter iz slovenjegraškega okraja občine Sv. Andraž pri Velenju, Spodnji Dolič, Sv. Florjan pri Šoštanju, St. Ilj pri Velenju, St. Janž na Vinški gori, Kozjak, Šoštanj mesto, Šoštanj okolica, Skale, Topolšica in Velenje.

Za realno gimnazijo v Kočevju: okraja Čabar in Kočevje.

Za realno gimnazijo v Kranju: okraja Kranj in Radovljica.

Za I., II. in III. realno gimnazijo v Ljubljani: mesto Ljubljana ter okraj: Ljubljana okolica, Litija, Kamnik in Logatec.

Za klasično gimnazijo in za realne oddelke I. realne gimnazije v Ljubljani: mesto Ljubljana ter okraj: Brežice, Čabar, Laško, Kamnik, Kočevje, Kranj, Krško, Litija, Ljubljana okolica, Logatec, Novo mesto, Radovljica.

Za realno gimnazijo v Mariboru okraj: Maribor desni in levi breg, Prevalje, Slovenjgradec razen občin, odrejenih za okoliš celjske realne gimn.

Za klasično gimnazijo in za realne oddelke na realni gimnaziji v Mariboru okraj: Celje, D. Lendava, Gornji grad, Konjice, Ljutomer, Maribor desni in levi breg, Murska Sobota, Prevalje, Ptuj, Slovenjgradec, Smarje.

Za realno gimnazijo v Murski Soboti okraj: Dolnja Lendava, Ljutomer, Murska Sobota.

Za realno gimnazijo v Novem mestu okraj: Krško in Novo mesto ter iz brežiškega okraja občine: Arliče, Bizeljsko, Brežice, Globoko, Kapele, Mostec, Pisce, Pleterje, Sromlje, Veliki Obroč.

Za realno gimnazijo v Ptuj okraj: Dolnja Lendava, Ljutomer, Murska Sobota, Ptuj.

Za pristojnost v šolski okoliš je odločno bivališče staršev.

Zaposlenje inozemcev naši državi

V »Trgovskem listu« z dne 20. junija t. l. citamo pod zgornjim naslovom članek sledeče vsebine:

Nedavno se je vršila seja Trgovske zbornice v Belgradu, ki se je pečala med drugim tudi s perečim vprašanjem odpusta delavcev. Gospodarska kriza je vedno večja, podjetja imajo vedno manj naročil in dela ter je zmanjšano število delavstva neizogibno. Treba pa je varovati interese našega domačega delavstva! Zgodi se to lahko na dva načina. Prvič se naj odpustijo vsi inozemski delavci, mojstri, uradniki, ravnatelji itd., saj je zdaj že dovolj na razpolago naših domačih moči! Posebno velja to za naš Maribor, pa tudi Zagreb in Belgrad bi izvršila hvalevredno nalogo, ako bi prešetala svoje uslužbenstvo in se ozirala predvsem na državljane kraljevine Jugoslavije. Kjer pa bi prišlo navzlic temu zmanjšanje delovnih sil v pošte, naj se raje zniža število delovnih ur (na pr. od 8 na 6) in s tem obvaruje pridne in vporabne domače sile pred nesrečo — odpusta.

Pri tej priliki naj opozorimo merodajne oblasti na gotove poteze, katerih se poslužujejo številni inozemci, da bivajo nemoteno v Jugoslaviji. Naši konzulati jim izstavljajo dovoljenja za dopotovanje v našo državo, ne pa za zaposlenje (delo). Izrečno stoji v potnem listu dodelek konzulata: »Nema prava na rad«. Toda za to se ti inozemci ne brigajo. Pridno obiskujejo stranke in delajo kupčije ter s tem odjedajo kruh domačinom, ki plačujejo tu davke, bodisi v tej ali oni obliki. Tudi so pod raznimi vzroki zaposleni v podjetjih. V skoraj vseh slučajih prosijo za dovoljenje bivanja v naši državi, ki ga redno tudi za 2—3 mesece dobijo. Ko mine ta doba, zaprosijo znova za bivalno dovoljenje in če se jim odkloni, odpotujejo v svojo domovino, zaprosijo znova za dovoljenje dopotovanja v našo državo in preizkušena prevara naših inace čuječih oblasti se začne znova, znova pa tudi odjemanje kruha domačinom.

Vsi merodajni krogi naj bi opozorili centralna oblastva na navedeno zlorabo in naj bi v zaščito interesov domačinov izposlovali večjo pažnjo pri izdajanju bivalnih dovolil.

Pa še nekaj mi je na srcu! Imam priliko, razgovarjati se z raznimi trgovskimi zastopniki. In vsi brez izjeme mi tožijo, da se naše tvrdke — večje in manjše — ozirajo raje na inozemске potnike, kakor na domače. Dostikrat zadostuje že blažena nemščina, da napravi tujec kupčijo, medtem ko Jugoslavana s par besedami odslavlja. Nič boljša ni naša industrija, katera ne pomisli, da bi se ji moglo vračati nemilo za nedrago in tudi naše samoupravne oblasti. Znan mi je slučaj na ljubljanskem magistratu, ko je napravil tujec — žid — prav lepo kupčijo, med tem ko je propadla domača, občinske davke v Ljubljani plačujoča tvrdka, ki je bila še cenejša ter je nudila tudi dolgotrajnejše jamstvo. Vzrok po izjavi merodajnega gospoda: »Nisem mogel drugače, ker sem v stvari razgovarjal z zastopnikom (židom) že pol leta!«. To se ne sme več dogajati: V prvi vrsti za služek domačinom in to v vseh strokah in pri vseh prilikah, seveda, ako so zmožni in konkurenčni! Potem bo tudi brezposelnost pri nas znatno omiljena!

J. S.

Mešani zakoni

V svoji okrožnici: O krškanskem zakonu piše sv. oče Pij XI. med drugim o nevarnostih mešanih zakonov sledeče: »... Mnogo greše, in sicer pogostokrat ne brez nevarnosti za večno zveličanje tisti, ki lahko miselno sklepajo mešane zakone, od katerih Cerkev v svoji materinski ljubezni in previdnosti iz najtehtnejših razlogov verneke odvrača, kakor je razvidno iz mnogih določb, ki jih povzema cerkveni zakonik s sledečim kanonom: »Cerkev povsod najstrožje prepoveduje, da bi se zakon sklepal med krščenima osebam, katerih ena je katoliška, druga pa pripada krivoverski ali razkolniški ločini; če pa bi bila nevarnost odpada za katoliškega soproga in otroka, je zakon tudi po božjem pravu prepovedan.« Če se Cerkev iz časovnih, zunanjih in osebnih razlogov včasih ne brani dati spregleda od teh strogih predpisov (seveda ne proti božjemu pravu, in če se s primernimi zagotovili kolikor mogoče odstrani nevarnost odpada), se vendar težko zgodi, da bi katoliški del ne imel prav nič škode iz takega zakona.

Ne redko prehaja iz mešanega zakona na cerkve žalosten odpad od vere ali vsaj hitro padanje v versko malomarnost, indiferentizem, kakor pravijo, ki je kaj blizu brezbožnosti in odtujenosti od Boga. Razen tega je v mešanem zakonu mnogo težja tista živa skladnost duš, ki naj bi posnemala skrivnost tajinstvene zveze Cerkve s Kristusom. Ker se ponavadi raztrga ali vsaj zrahlja srčna zveza, ako se v zadnjih in najvišjih rečeh, ki so človeku svete, to je v vsakem nauku in religioznem čustvovanju nazori in nagnjenja ne skladajo.

Tako torej sv. oče o mešanih zakonih. In kako prav ima, nam pričajo n. pr. sledeče številk: Leta 1927. je bilo v Nemčiji sklenjenih 538.463 zakonov. Med temi zakoni je bil v 344.559 slučajih ženin evangelijske veroizpovedi. Med nevestami je bilo 311.815 evangelijske in le 29.738 katoliške veroizpovedi. Med 165.991 slučajji je bil ženin katoličan, med nevestami pa 135.161 katoličank in 90.181 evangeličank. Na ta način izgubi katoliška Cerkev v Nemčiji vsako leto 70.000 duš vsled mešanih zakonov. V Monakovem pride na 100 čisto katoliških zakonov kakih 26 mešanih zakonov; od teh se je dalo 85% čisto katoliških parov le poročiti in od mešanih parov le 35%. Domalega vse otroke, ki se rodijo v katoliških družinah, dajo katoliško krstiti, medtem, ko se iz mešanih zakonov izgubi najmanj polovica otrok. Posebej je bilo le 1928 v Monakovem med enim otroci, ki so bili protestantovski krščeni, več kot dobra tretjina rojenih v mešanih zakonih. In približno dve tretjini protestantovskih poročencev je bilo iz mešanih zakonov.

Povsem tem naj tisti, ki se hoče mešano poročiti, dobro premisli vso dušno škodo, ki izvira iz teh zakonov in naj skrbno uvažujejo cerkvene določbe glede mešanih zakonov.

Mlada gospodična vpraša v prodajalci: »Koliko stane par rokavic?«
Prodajalec: »En poljub.«
Gospodična: »Dajte mi jih tri pare — plačala bo pa moja stara mati.«

Nove knjige

Dr. Fr. Jaklič: Slovenski misijonarji, Baragovi nasledniki v Ameriki. Dobili smo za stoletni-ko Barage knjigo, ki nam prikazuje življenje in delovanje odličnih slovenskih sinov-misijonarjev v Ameriki, ki so se odzvali klicu božjemu in žli oznanjat besedo božjo Indijancem. Knjižica je pisana živahno, krase jo številne slike in osebe: Pire, Lavtžar, Skola, Cebulj, Mrak, Vrtin, Stariha, Trobec nam živo stopajo pred oči. Kdorkoli izmed Slovencev boše poznati tudi te moše, ki so storili tako ogromno veliko za civilizacijo Amerike same in za pokristjanjenje Amerike. Knjižica se naroča v Misijonski pisarni, Ljubljana, Semeniška ul. 2. Po pošti stane Din 6.—. Pri večjem naročilu popust.

Radio

Vsak delavnik: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Cas, plošče, borza. — 13.30 Salonski kvintet. — 22.00 Cas, dnevne vesti.

Četrtek, 13. avgusta: 19.30 Gimnastične vaje. — 20.00 Casnik in časnikarstvo. — 20.30 Davorina Jenku v spomin: I. Uvodna beseda. II. Pesmi Davorina Jenku, poje kvartet »Glasbene Matice«. — 21.15 Smadapevi gđ. Vedračeve. — 21.45 Citresolo, g. Mezgoltis.

Petek, 14. avgusta: 19.30 Gospodinja ura. — 20.00 Prenos opere z Dunaja.

Sobota, 15. avgusta: 9. Kmetijsko predavanje. — 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10.30 Versko predavanje. — 11.00 Salonski kvintet. — 12.00 Cas, dnevne vesti, plošče. — 15.30 Kvartet mandolin in kitar. — 16.30 Salonski kvintet. — 20.00 Pester večer: izvajata gđ. Stefka Frainkova in g. Raabberger iz Maribora. — 21.30 Harmonika-solo g. Stanko. — 22.15 Salonski kvintet.

Nedelja, 16. avgusta: 9. Kmetijsko predavanje. — 9.30 Prenos cerkvene glasbe. — 10.30 Versko predavanje. — 11.00 Operna ura: sodelujejo gđ. Zupan in g. Burger s salonskim kvintetom. — 12.00 Cas, plošče, borza. — 15.30 Harmonika-solo, Fr. Magister. — 16.30 Zabavna živio. — 17.00 Salonski kvintet. — 20.00 Prenos z radijskega Radio-Thorma v Laškem: 1. Uvodno predavanje. 2. Koncert Slov. vokalnega kvinteta. 3. Plesna glasba zdravilišnega orkestra.

Ponedeljek, 17. avgusta: 19.30 Impresije iz Črne gore. — 20.00 Pevski koncert gospe Stefanije Vukove, vnes klavir-solo, izvajata g. Grbec. — 21.00 Salonski kvintet.

Torek, 18. avgusta: 16.00 Tristan und Isolde, prenos iz Beurhda. — 19.30 Spomini za zadnje umetljenje kor. vojvode. — 20.00 Pevski sol. koncert gospe Staller-Stotterjeve. — 20.45 Prenos plesne glasbe s Parkhotela na Bleiu. — 22.15 Salonski kvintet.

Sreda, 19. avgusta: Opoldanski program odpade. — 19.30 Literarna ura. — 20.00 Koncert delavske godbe »Zarje«. — 21.00 Salonski kvintet.

»Oče, kaj pa je to, tradicija?« je vprašal Francica.

»Tradicija, to je nekaj, kar se od očeta na sina podeduje,« je pojasnil oče.

Par dni nato je Franccek zamudil šolo in ko ga je učitelj vprašal za vzrok zakasnitve, je Franccek odgovoril: »Moje tradicije so bile strgane in mati so mi jih morali zašiti.«

»Saj bi ti lahko posodil teh dve sto dinarjev, toda pravijo, da posojanje denarja razdira prijateljstvo.«

»A, kaj, daj sem denar — saj si nisva nikdar bila posebna prijatelja!«

Izmed sodobnih književnih izdaj so

dr. Ivan Pregljewi izbrani spisi

priznано tako po vsebini kakor po opremi na prvem mestu.

Vsak zvezek stane broširan Din 45 — elegantno vezan Din 60.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Namesto zdravja pristradal smrt

V Rigi se je v zadnjem času silno širilo zdravljenje s stradanjem. Povod je dala brošura nekega mazača: »Kako morem s stradanjem ozdraviti vse bolezni?« — in pa delovanje par »zdravnikov čudotvorcev«. Ti so jemali tem večji honorar, čim cenejšje je bilo njihovo stradalno zdravljenje. — Ljudje so »zdravili« s stradanjem jetrne in želodčne bolezni, jetiko, živčne bolezni in pijanost. Celo izobraženi ljudje so se dali zapeljati po splošnem mnenju in početju in začeli stradati. — Uspel je tragičen: 2 smrtna slučaja zaradi oslavitve srca. Bila sta to odvetnik Wilmson in živčni zdravnik dr. Eiduk. Wilmson je stradal 43 dni, Eiduk 40, nakar jima je od slabosti odpovedalo srce in sta oba umrla.

Filozof: »Prej so rekli, da je živanko težko najti v senu. Se težje pa jo je dandanes najti v rokah moderne ženske.«

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslovo oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

150 do 300 dinarjev

dnevno zaslažijo oni, ki imajo mnogo poznanstval. Za odgovor znamko Kosmos, Ljubljana, poštni predal 307.

Mizarškega učenca

kršč. staršev sprejme takoj J. Erjavec, Sr. Gameljne št. 17, p. št. Vid nad Ljubljano. Hrana in stanovanje v hiši.

Kolarškega vajenca

sprejme s vso oskrbo Franc Vidmar, splošno kolarstvo, Mačkovec 25 p. Dvor, Dolenjsko.

Krojaški pomočnik

vajen splošnega dela želi službe. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 9084.

Kmetiči miti

v najem za september ali oktober. Ponudba na upravo Domoljuba pod šifro »mlinar« št. 8085.

Kovaškega vajenca

zdravega in krepkega sprejme Terlep Matija, Ljubljana Šiška, Sv. Jerneja c. 9.

Trgovine

s podobno obrtjo od dam v najem zraven velike farne cerkve s 4 sobami na prometnem kraju. Alojzij Repnik, Cerklje 94, p. Kranj.

Vajenca

krepkega s vso oskrbo sprejme Avg. Černe, mizarstvo, Zgor. Šiška 122, Ljubljana.

Hiša na prodaj.

Dne 15. septembra 1931 ob 10. uri bo pri sodišču na Brdu javna dražba hiše št. 69, Kolčevo, zidane leta 1930. Cenilna vrednost Din 28.256/50. Informacije daje advokat dr. Zvoček, Kamnik.

Kovaški pomočnik

išče službe. Stanislav Seljak, p. Vrhnika.

Nova hiša dvostano-

vanjska v Rožni dolini se ugodno proda. Vodovod, električni, parketi. Vseletje možna takoj. Naslov v upravi pod št. 8894.

Vajenca pridnega in

poštenega in trgovino meš. blaga sprejme takoj Fr. Malavašič, Vrhnika.

Strota brez matere,

poser! Dobra gospodinja v boljši hiši na deželi rabi zarca pridno, čisto, preprosto dekle. Naučila bi jo tudi kuhe. Služba bi bila stalna. Težkega dela ni! Lahko je začetnica. — Stroški za vožnjo se povrnejo. Ponudbe na upravo Slovenca pod »Tri osebe št. 9076«.

Dva dijaka mešč. šole krških starih se sprejmeta na popolno oskrbo v Krškem. št. 68.

Študijski

rabljen, večji, vzidan, zelo ugodno proda A. Zigon, Rožna dolina c. IV, št. 7, Ljubljana.

OBUTEV ZA ŠOLO.

59.-

Vrsta 2852-05

Praktični čevlji iz laka ali rjavega telečjega boksa. Se dovršeno prilagajajo nogi. Hoja v njih je zelo udobna.

89.-

Vrsta 2842-03

Te lakaste čevlje iz laka in s špango smo priredili za otroke. Nočijo se ob nedeljah in praznikih. - Enake vrste čevlje imamo tudi iz rjavega boksa za navadne dni.

129.-

Vrsta 3922-00

Športni čevlji za otroke. Pripravili smo jih iz rjavega bo sa z okrašenim jezikom. Močan podplat jamči, da bodo čevlji dolgo zdržali.

169.-

Vrsta 1834-22

Čevlji iz laka ali boksa za dijake. Polušpičasta oblika daje čevljem izrazito eleganco. So prav zelo udobni in praktični.

89.-

Vrsta 3762-29

Te smo priredili za zelo živahne dečke. Proizvajamo jih iz maslene kravine - imamo jih pa tudi iz mehke usnja. - Praktični čevlji za vsak štrapač.

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite poceni in dobro pri tvrdki

H. SUTTNER
Ljubljana 1

Prešernova ulica št. 4
Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije
Lastna protokolirana tovarna ur v. Svici.
Ure v vseh cenah od Din 44 — naprej.
Št. 120 Kovnasta anker ura Din 44 —, s sekundnim kazalcem Din 78 —

Št. 121. Ista z radijem Din 58 —, s sekundnim kazalcem Din 94 —. Št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49 —, z radijem Din 76 —. Zahtevajte veliki ilustrirani cenik zastoj in poštne prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

Ceno prodajam kotu za žganjekuno in brzoparilnike ročno delo.

F. Cvek v Kamniku.

Hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga s neomejeno zavestjo

V KAMNIKU

Bučna št. 22 (lastna hiša) blizu postaje

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodnejše. Vse davke plačuje hranilnica sama. Jamstvo presega večkratno vrednost vseh vlog.

Daje posojila na vknjižbo in proti poroštvu. Otvorja tekoče račune itd.

Wiener Messe

5. do 2. septembra 1931 (Nafunda do 2. v temaru)

Posebne prireditve:

Pohištvo / Reklama / Svetlobna reklama
Salon za modno kuharstvo / Unajske modne pletenice / Razstava »Novodobne opreme za kuhinjo na plin / Električna gospodinjstva.
Radio in slabi tok. / Pisarniške potrebišine
Sejm železnega in patent. pohištva Razstava hranil in nasad / St. vbarstvo in gradnja cest / Tehniške novosti in iznajdbe Poljedeljska in gozarska razstava / Avstrijska rimsko-portna razstava.

Nobenega vizuma! S sejmsko izkaznico in potnim listom prost prestop na meji v Avstrijo. Ogrski tranzitni vizum se dobi na meji proti predložitvi sejmske izkaznice. Znatne vozne olajšave na jugoslovanskih ogrskih in avstrijskih železnicah, na Donavi, Jadranskem morju ter na arakoplovih. — Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejmske izkaznice po Din 50 — se dobe tri.

Wiener Messe A. G., Wien VII.

kakor tudi — v dobi lipškega jesenkega sejma — pri Auskunftsstelle in Leipzig Oesterr. Messehaus in pri častnih zastopnikih v Ljubljani:

Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31
Zveza za tujski promet v Sloveniji »Pustnik«
Dunajska cesta 1 in podružnica Hotel »Mistič«
vis a vis glavnega kolodvora.

RAZPRODAJA

Vsled smrti se razproda vsa zaloga različnih stenskih ur, budilk, lepnih ur, različnih verižic, prslanov, obeskov in drugo. — Prodajalo se bo po lastni ceno.
Berta Benedičič, Glavni trg, Skofja Loka.

IZJAVA. Podpisani Petmel Franc, delavec, Zgor. Perniče, preklicujem in obžalujem nepravilne kakršnekoli očitke, ki so doslej padli z njegove strani ali strani njegove hiše napram g. Konjarju Matevžu z Zg. Perniče ali njegove hiše. **Petmel Fr.**

FRANCOSKA LINIJA CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE (FRENCH LINE) HAVRE—NEWYORK

Najkrajša pot v Severno Ameriko s francoskimi brzoparniki velikani: „Ile de France“, „Paris“ itd.

Potnikom iz Ljubljane do Pariza ni treba nič presedati. — Otroci in mladoletni dobijo vedno zanesljivo spremstvo v veliki domači družbi. — Najkrajša pot v Argentino, v Južno Ameriko gre pa čez Marsellie s francoskimi brzoparniki.

Vsa pojasnila daje zastopnik:

IVAN KRAKER v Ljubljani
Kolodvorska ulica št. 35.

Izdajatelj: Dr. Franc Kulevec

Urednik: Jože Košiček.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Cel

Plata

Milijon let stara lobanja...

Angleški listi poročajo iz Canberre: V srednji Avstraliji so našli človeško lobanjo, ki je po mnenju rektorja avstralskega anatomskega instituta, prof. Mackenzie-a pripadala ženski, ki je živel pred več nego milijon leti... O najdbi je poročal prof. Mackenzie v zdravniškem društvu v Canberri in naglasil, da je ta lobanja najznamenitejša najdba svoje vrste na svetu, ker je še starejša nego znamenita pekinška lobanja. Ženska je morala biti stara ob svoji smrti približno trideset let. Njena govorica je morala biti skrajno preprosta. Celna kost kaže, da so bili možgani silno slabo razviti. Obseg te lobanje je najmanjši med vsemi doslej najdenimi predzgodovinskimi lobanjami.

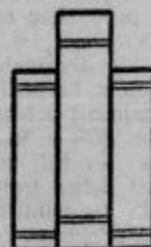
Smrt svetovne tekačice

V Osmi je podlegla jetiki gđe. Kinure Hitomi, zmagovalka v teku na 100 metrov na zadnji mednarodni olimpijadi.

PREKLICUJEM. kar sem dne 7. julija 1931 izrekel o Borinu Sefemu in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tečbe. **Burja Terezija**

MLAD VDOVEC brez otrok, z 31.000 Din gotovine, išče življenjsko mlado dekle ali vdovo, ki poseduje lepo dobičkonosno posestvo z dobrim poslojem v bližini fare ali železnice. — Ponudba je poslata na upr. »Domoljub« pod »Misleča št. 9067«.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKJE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE